

СВОБОДА

Видає Український Народний Союз

Пам'ятаймо
про
Україну!

Рік 130, ЧИСЛО 31, П'ЯТНИЦЯ, 4 СЕРПНЯ 2023 РОКУ

1893

Vol. 130, No. 31, FRIDAY, AUGUST 4, 2023

\$2.00

Дрони атакували російські кораблі Удар Росії по Кривому Рогу

Патрульний корабель „Сергій Котов“.

Міністерство оборони Росії повідомило, що в ніч на 1 серпня морські дрони атакували два російські патрульні кораблі „Сергій Котов“ і „Василь Биков“. У відомстві стверджують, що вони знаходилися в південно-західній частині Чорного моря, за 340 км на південний захід від Севастополя, де нібито „виконували завдання з контролю судноплавства“.

Українські військові ці заяви поки що не коментували. Наприкінці червня російське міністерство оборони повідомляло про спробу удару по патрульному кораблю „Сергій Котов“, який знаходився в тому самому районі: у південно-західній частині Чор-

ного моря, за 370 кілометрів від Севастополя. У серпні 2022 року надходили повідомлення про ймовірну атаку на патрульний корабель „Василь Биков“.

Російські патрульні кораблі здатні змінювати озброєння залежно від завдання та виконувати як ударну, так і оборонну функцію. Кожен із кораблів бути озброєний модульним ракетним комплексом „Калібр-К“ з ракетами Х-35 або ракетами сімейства „Калібр“. Крім того, на кожному патрульному кораблі розміщується авіаційна група – вертоліт і до чотирьох безпілотників в палубному ангарі.

Крим. Реалії

Наслідки ракетного удару по Кривому Рогу. (Фото: „BBC“)

Росіяни 31 липня завдали ракетного удару по Кривому Рогу, батьківщині Президента Володимира Зеленського. Ракети влучили в багатоповерховий житловий будинок та навчальний заклад. Відомо про сімох загиблих, серед яких – жінка та її 10-річна дочка, 75 постраждалих, серед яких шестеро дітей віком від 4 до 17 років. Під завалами шукають людей.

На обстріл міста відреагував Президент В. Зеленський: „Регіони

України під обстрілами окупантів, які продовжують тероризувати мирні міста і людей. Кривий Ріг, Херсон. Влучання в житлові будинки, навчальний корпус університету, перехрестя. На жаль, є загиблі й поранені. Під завалами можуть бути люди. Мої співчуття всім, хто втратив рідних і близьких через російський терор. Але цей терор нас не злякає і не зламає. Працюємо й рятуємо наших людей“.

„BBC“

ХРОНІКА ВІЙНИ

Триває жорстокий обстріл України

У ході ведення Силами оборони наступальних штурмових дій противник вимушено відійшов з позицій в районі південніше Авдіївки. На Бахмутському напрямку українські війська продовжують вести наступальні дії південніше Бахмута. Противник здійснив безуспішні спроби повернути втрачене положення північніше та західніше Кліщіївки, а також північно-західніше Курдюмівки. Сили оборони також продовжують стримувати противника на Куп'янському та Лиманському напрямках.

Підрозділи ракетних військ і артилерії ЗСУ протягом минулої доби уразили 14 артилерійських засобів ворога на вогневих позиціях, чотири станції радіоелектронної боротьби, чотири пункти управління та низку інших важливих об'єктів.

Після нещодавніх прильотів високомобільних артилерійських

ракетних систем по ворожих підрозділах на острові Джарилгач на Херсонщині російські окупанти привезли до Скадовської центральної міської лікарні 65 своїх поранених військових. Частина з них померла на операційних столах.

На Таврійському напрямку Сили оборони України за добу знищили 22 одиниці техніки російських загарбників і п'ять складів з боеприпасами.

У тимчасово захопленому російською армією Маріуполі триває перекидання через місто живої сили противника та боекомплекту в напрямку Бердянська. Російські війська, які воюють на півдні України, відчувають брак артилерійських боеприпасів і резервів.

У Херсоні під час ранкового обстрілу військові РФ влучили у медичний заклад, загинув лікар,

(Закінчення на стор. 14)

Акція вшанування пам'яті полеглих в Оленівці

Акція вшанування пам'яті полеглих в Оленівці.

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – В ніч із 28 на 29 липня 2022 року окупанти влаштували масову страту українських військовополонених у Оленівці, в окупованій частині Донецької області. Цього дня рік тому окупанти підірвали один із

бараків колонії, куди перед тим перемістили 193 полонених українських воїнів, переважно з полку „Азов“, які захищали Маріуполь і потрапили у полон. Там утримували тих захисників „Азовсталі“, яких російські окупан-

(Закінчення на стор. 15)

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Монумент перейменують на „Україна-мати“

КИЇВ. – Генеральний директор Національного музею історії України у Другій світовій війні Юрій Савчук повідомив: „Відбулося засідання Вченої ради музею і на ньому було ухвалено перейменування монумента „Батьківщина-мати“ на монумент „Україна-мати“. Монумент створений в Україні зусиллями українських робітників, інженерів, учених. Він є унікальною пам'яткою науки і техніки. Ю. Савчук сподівається, що рішення Вченої ради музею буде затверджене Міністерством культури та інформаційної політики напередодні Дня Незалежності України. У липні міністерство ухвалило рішення замість радянського герба на монументі „Батьківщині-матері“ встановити український тризуб. (Укрінформ)

■ Народний депутат склав повноваження

КИЇВ. – Народний депутат від „Слуги народу“ Андрій Холодов написав заяву про складання повноважень. Про це 31 липня повідомив голова Верховної Ради України Руслан Стефанчук. Напередодні журналісти проєкту „Схеми“ повідомили, що нардеп виїхав з України у січні 2023 року і з того часу не повертався – не відвідував засідання парламенту та не голосував. А. Холодов перебуває з сім'єю за кордоном, зокрема на Кіпрі, де має родинний маєток. Також журналісти з'ясували, що нардеп за кордоном розбудовує сімейний бізнес – його дружина стала співвласницею салону краси у Відні. Президент Володимир Зеленський раніше критикував виїзди народних депутатів і високопосадовців за кордон. А. Холодов не повернувся навіть після звернення В. Зеленського до українських громадян із закликом повернутися в країну найближчим часом через закриття кордонів. (Радіо Свобода)

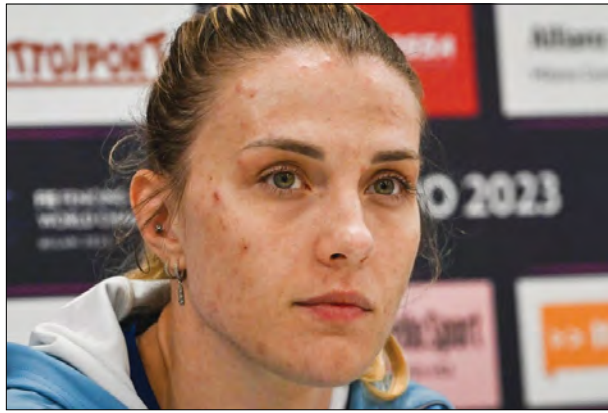
■ Поліція може збивати дрони

КИЇВ. – Президент України Володимир Зеленський підписав закон про надання поліції та Нацгвардії права збивати безпілотні літальні апарати в разі порушення ними повітряного простору України. Закон розширює повноваження Нацгвардії, Нацполіції, Держприкордонслужби, СБУ щодо застосування ними спеціальних засобів для перехоплення сигналів дистанційного керування безпілотниками, пошкодження або знищення їх у разі порушення повітряного простору України під час охорони державного кордону, критично важливих об'єктів інфраструктури та важливих державних об'єктів, у спеціальних зонах з особливим режимом. Для протидії диверсії та злочинності в окремих місцевостях можуть бути застосовані засоби та пристрої для тимчасового обмеження доступу до інтернету та використання мобільного зв'язку. 13 липня Верховна Рада ухвалила цей законопроект у цілому. (Радіо Свобода)

■ Версія замаху не підтвердилася

КИЇВ. – Розслідування падіння в Броварах гелікоптера, на борту якого перебували керівники МВС на чолі з міністром Денисом Монастирським, ще триває, але одну з версій слідчі вже відкинули. Про це 31 липня заявив генеральний прокурор України Андрій Костін. „Завдяки допомозі французьких партнерів з компанії Airbus проведено дешифрування бортових самописців. На основі зібраних даних здійснено моделювання трагічного польоту. Попередньо може сказати, що версії, пов'язані з диверсією або посяганням на життя державних діячів, не знайшли свого підтвердження“, – розповів він. Вранці 18 січня у Броварах Київської області поруч із дитячим садком та 14-поверховим житловим будинком впав гвинтокрил Держслужби з надзвичайних ситуацій. Внаслідок падіння гелікоптера загинули 14 людей, з них одна дитина та 9 людей, які перебували на борту. Постраждали 25 людей, з них 11 дітей. (Радіо Свобода)

Ольга Харлан стала символом українського опору

Ольга Харлан

27 липня українська фехтувальниця на шаблях Ольга Харлан не потиснула руку росіяниці Ганні Смирновій після поєдинку 1/32 фіналу на змаганнях у Мілані. Українка виграла бій з рахунком 15:7, після чого виставила шаблю вперед і не підпустила росіянку до себе, залишивши потім доріжку.

Пізніше суддя ухвалив рішення про дискваліфікацію українки в особистому турнірі. Цього ж дня О. Харлан мала зустрітися в 1/16 фіналу з болгаркою Йоаною Ілієвою. Однак поєдинок не відбувся, і представниця Болгарії автоматично пройшла до 1/8 фіналу.

28 липня О. Харлан заявила, що не шкодує про свій вчинок після поєдинку з росіяною. Вона наголосила, що пишається своїм вчинком і зробила б його ще тисячу разів.

Але Міжнародна федерація фехтування (FIE) допустила її до участі в чемпіонаті світу в Мілані. Про це 28 липня повідомила газета La Repubblica: „Ольга Харлан зможе виступити в командному

заліку на чемпіонаті світу в Мілані, який вирішує кваліфікацію на паризьку Олімпіяду 2024 року“.

За даними видання, виконавчий комітет FIE призупинив рішення про дискваліфікацію української спортсменки, оскільки має право втручатися у положення, видані під час чемпіонату. Організація прислухалася до заклику президента Міжнародного олімпійського комітету (МОК) Томаса Баха, який висловив підтримку О. Харлан та надав ліцензію на участь в Олімпіаді 2024 року без кваліфікації.

Також, як повідомляє газета, наразі правила фехтування будуть змінені. Традиційний потиск рук наприкінці поєдинку буде замінено „далеким салютом“.

Коментар Дмитра Галко

Те, що сталося з українською фехтувальницею на шаблях Ольгою Харлан, дуже схоже на продовження „спеціальної операції“ Росії лише у сфері фехтування. Федерацію у цьому виді спорту купив російський мільярдер Алішер Усманов у 2008 році. Тому там проголосували за повернення російських та білоруських спортсменів. Допомогли африканські та арабські учасники. Проти цього рішення виступили 300 фехтувальників. Сама О. Харлан тоді написала: „Розчарування. Гнів. Несправедливість. Це те, що я зараз відчуваю. Їхнє рішення мене спустошило. І змусило думати, що кращого і справедливого світу не існує“.

А потім дивовижним чином у сітці з 64 спортсменів – нібито зовсім випадково, згідно з жеребкуванням – українські фехтувальники потрапили на росіян. Український шпажист Ігор Рейслін бойко-

(Закінчення на стор. 7)

Міністер Ткаченко про відставку

КИЇВ. – Тепер уже колишній Міністер культури і інформаційної політики Олександр Ткаченко назвав обставини, які склалися навколо його відставки, „ідеальним штормом“. В одному місці зішлись кілька суперечливих, з точки зору критиків міністра, подій: виділення півмільярда гривень на добудову музею Голодомору, публікація серіалів, які перемогли на конкурсі на державне фінансування, початок заміни радянського герба на тризуб на „Батьківщині-матері“. І це все на тлі суспільної дискусії про те, на що варто і на що не

варто витратити гроші платників податків під час великої війни, більше того – під час кривавих боїв українського наступу.

Позиція самого міністра – мовляв, нам потрібні і музеї, і дрони, – почута не була.

Закінчилося все під акомпаньямент явного незадоволення роботою міністра з боку президента. Детальні аналізи зробленого (і незробленого) Олександром Ткаченко на посаді, напевно, з'являться уже в найближчому майбутньому.

„ВВС“

У Грузії затримали українку

БАТУМІ. – У грузинському порту поліцейські затримали українку, яка прийшла на акцію протесту проти прибуття круїзного лайнера з Росії. Один із лідерів грузинської опозиції Іраклій Купрадзе зазначив, що громадянку України заарештували, у неї забрали телефон і не дозволили зателефонувати. Наразі журналістам не вдалося отримати будь-яких деталей щодо цієї ситуації у Посольстві України в Грузії.

Лайнер „Astoria Grande“, на борту якого понад 800 туристів, більшість із яких є громадянами Росії, прибув у Батумі 27 липня. Увечері того ж дня

в Батумі та Тбілісі відбулися акції протесту. Учасники демонстрацій протестували проти російського вторгнення в Україну. Президент Грузії Саломе Зурабішвілі підтримала учасників протесту.

Судно „Astoria Grande“ 31 липня знову прибуло в Батумі. Круїзний лайнер в Грузії зустріли акцією протесту студенти, активісти та опозиціонери. На ньому були російські артисти, які підтримують війну Росії в Україні та президента РФ Володимира Путіна. Сталася сутичка з поліцією.

Радіо Свобода

Допомагають закордонні українці

КИЇВ. – Найбільш активно громадсько-політичну діяльність за кордоном провадять українські діаспори у США, Польщі та Німеччині. Про це повідомила голова правління Громадянської мережі „Опора“ Ольга Айвазовська на презентації у Медіацентрі Україна-Укрінформ результатів досліджень щодо міграції, медіаспоживання та громадсько-політичної активності вимушених переселенців. У Британії програми, спрямовані на допомогу українцям, теж мають певний вплив.

Водночас, на її переконання, не можна допусти-

ти розриву зв'язків між тими, хто виїхав з України, і тими, хто залишився.

Айвазовська також зауважила, що над відновленням потрібно працювати вже зараз, а не чекати, що війна закінчиться, захисники повернуться додому і будуть займатися розв'язанням усіх проблем. Заступниця голови Верховної Ради Олена Кондратюк заявила, що 8 млн українців перебувають вимушеній еміграції, 90 відс. з яких жінки та діти.

Укрінформ

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

З участю США та Канади

Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ. – Міська рада висловила вдячність благодійному фонду „Cash For Refugees“ зі США за матеріальну допомогу для біженців, які постраждали від війни. 240 родин, люди з інвалідністю, сироти, старші особи, родини з неповнолітніми дітьми, які отримали притулок у Бережанах, а також у Нараївській та Саранчуківській громадах, отримали допомогу на суму близько 36 тис. дол. Це велика підтримка для знедолених, згорьованих війною людей.

Також у місті за підтримки благодійного фонду „Посмішка“, організації „Save the children“ та Уряду Канади було створено громадський центр „Дружній простір до дітей та молоді“. Вчителі, працівники міської ради, художні майстрині навчали дітей з родин переселенців та юних бережанців творити добро, відкривати дитячі серця для гармонії любови, радості, щастя, миру, милосердя. Христина Романишин і Світлана Москалець у творчій майстерні вчили дітей робити подарунки для солдат. Ярослав Стефанюк зацікавив дітей робототехнікою. Марта Сеньків проводила спортивні змагання. Денис Власенко грав з дітьми в теніс, а Наталія Черняк вчила юних друзів англійської мови. Марія Лук'янова з міської ради поділи-

У „Дружньому просторі“ діляться родинними традиціями.

лася досвідом, як дітям правильно користуватися своїми першими грошима. Алла Соколовська організувала душевні зустрічі матерів з дітьми, які ділилися родинними традиціями.

Цінними уроками було щире, справжнє спілкування, яке особливо потрібне в нелегкий час війни.

Авта з Великобританії

Світлана Орел

КРОПИВНИЦЬКИЙ. – 28 липня волонтери із Великобританії Роджер Лорд, Даміан Беннен та Патрік Макінтайр привезли до Кропивницького три автівки для військових на фронт.

Кропивницький благодійний фонд „Мачок“ з липня 2022 року займається допомогою українським військовим – передають машини, одяг, обладнання, зброю, ліки. За рік допомогли бійцям на суму близько 6 млн грн. Про це розповіли співзасновниці фонду сестри Юлія Куліш та Ольга Сторожук. Команда фонду нині налічує 13 осіб, які одночасно втілюють десяток проєктів-зборів з різних напрямків допомоги військовим. Сестри створений ними благодійний фонд назвали своїм дівочим прізвищем – „Мачок“.

За рік бійцям передали 16 машин, чекають на 17-ту, яка нині у Великобританії, на ще одну триває збір. Ремонт машин виокремили в окремий

напрямок діяльності, розповіла кропивничанка: „Окремий рахунок, постійний збір відбувається. Так само постійно збираємо на ліки і матеріали для плетіння маскувальних сіток. Для плетіння нам в одній зі шкіл міста надали приміщення, є команда, яка цим постійно займається.“

3 грудня 2022 року збирали гроші на снайперський комплекс для спецпризначенців. Зібрали 155 тис. грн, купили гвинтівку і комплектуючі до неї. Окремо збирали на приціл – приблизно таку ж суму.

3 осені минулого року благодійний фонд „Мачок“ співпрацює з групою британців-волонтерів. Вони привозять автівки на запити військових, а фонд в Україні збирає на них гроші.

„Ми зібрали кошти на автівку для 121-ої бригади, і Патрік Макінтайр викупив це авто, а потім на другу автівку йому дали гроші, а третє авто він викупив за свої кошти. Всі три авта передали військовим на фронт“, – розповіла О. Сторожук.

Авта з Великобританії. (Фото: Ігор Філіпенко)

Юлія Куліш (ліворуч) та Ольга Сторожук. (Фото: Юлія Куліш)

Доставили воду в Херсон

Отримавши прохання від Митрополита Православної церкви України Епіфанія про потребу в чистій воді, Українська православна церква США звернулася до вірних з проханням пожертвувати на чисту воду.

Завдяки старанням та співпраці Архієпископа Даниїла з духовенством Православної Церкви в Україні було закуплено контейнер води у бутлях для доставки в Херсонську область, у результаті чого місцеві громади отримали 20 тонн чистої води.

УПЦ США

Привезли 20 тонн чистої води в Херсонську область.

УКРАЇНА ЗА ТИЖДЕНЬ

■ Вивезли тисячі українських дітей

КИЇВ. – Міжнародний кримінальний суд у Гаазі 17 березня видав ордер на арешт президента Росії Володимира Путіна та російської уповноваженої з прав дитини Марії Львової-Белової. Їх звинувачують у відповідальності за незаконну депортацію дітей із окупованих територій України до Росії. Згідно з заявою Львової-Белової, на територію Росії також „прибули“ близько 1,500 вихованців установ для дітей-сиріт або батьків, які залишилися без піклування: 288 дітей з території, контрольованої угрупованням „ДНР“, були влаштовані в Росії в прийомні сім'ї. За офіційними даними української влади на 31 липня 2023 року, з 24 лютого 2022 року з України до Росії депортували 19,546 дітей. Це лише ті випадки, які вдалося зафіксувати офіційно – коли батько, опікун чи свідок депортації дитини повідомив про неї Національному інформаційному бюро України. Більшість вивезли з Маріуполя, Херсонської, Харківської та Київської областей. Для розміщення дітей з України влада Росії використала близько 100 установ. Дитячі будинки та інтернати в багатьох російських регіонах переповнені. З цієї причини депортованих дітей якнайшвидше прагнуть влаштувати в сім'ї. Пошук дітей у Росії ускладнений для їхніх батьків та опікунів. Повернути в Україну покищо вдалося лише 386 дітей. (Радіо Свобода)

■ Народжуваність в Україні скоротилася

КИЇВ. – В Україні від початку повномасштабної війни народжуваність скоротилася на 28 відс. За першу половину 2023 року в Україні народилося майже 97 тис. дітей, з них понад 47 тис. дівчаток та понад 49,6 тис. хлопчиків. Це на 28 відс. менше порівняно з відповідним періодом 2021 року, коли народилось понад 135 тис. дітей. Зараз в Україні на місяць пересічно народжується 16 тис. дітей. До повномасштабного вторгнення в Україні народжувалося 21-23 тис. немовлят на місяць. В останні роки хлопчиків народжується більше, аніж дівчаток: 51 відс. проти 49 відс. Загалом показники народжуваності в Україні падають з 2013 року приблизно на 7 відс. на рік. Верховна Рада у другому читанні проголосувала за законопроект, який дозволяє вагітним жінкам, які працюють, за бажанням йти у відпустку пізніше, ніж за 70 днів до пологів. (Українська правда)

■ Вибухівка замість ліків

КИЇВ. – 5 липня у приміщенні Шевченківського районного суду в Києві пролунав вибух під час конвоювання із зали суду Ігоря Гуменюка, якого обвинувачували у скоєнні теракту під Верховною Радою 31 серпня 2015 року. Внаслідок вибуху правопорушник загинув, двоє працівників поліції зазнали поранень. „Виявилось, що коли підозрюваний перебував у Київському слідчому ізоляторі, йому впродовж двох років невеличкими порціями передавали під виглядом ліків речовини, які стали основою для того, щоб він виготовив вибухівку, з якою він, власне, і потрапив до Шевченківського суду“, – заявила Тетяна Сапьян з Державного бюро розслідувань. 29 липня Державне бюро розслідувань повідомило про підозру п'ятьом правоохоронцям через вибухи у Шевченківському районному суді Києва. (Укрінформ)

■ Виявили шахрайства з валютою

КИЇВ. – Правоохоронці заблокували масштабний канал обігу коштів між Україною та Російською федерацією, який функціонував завдяки криптовалютичним технологіям і забороненим платіжним системам РФ. Діяльність підпільних конвертаційних центрів була припинена в Києві, Харкові, Рівному і Сумах. Через кожен із цих центрів щомісяця „проходив“ понад 1 млн дол. Ділки користувалися підсанкційними російськими системами переказів, надавали послуги виводу рубля з території РФ через його конвертування в криптовалюту й обготівковування у гривню. Обготівковування криптовалюти ділки здійснювали у підпільних конвертцентрах, що діяли як пункти обміну валют. (Укрінформ)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Американці не надаються до війська

ВАШІНГТОН. – Квартальний звіт Пентагону виявив, що 77 відс. молодих американців не можуть служити в збройних силах США через надмірну вагу, вживання наркотиків, або ментальні чи фізичні проблеми. Найбільше зростання дискваліфікацій в 2013-2020 роках було через надмірну вагу та ментальні проблеми. Велика частина (44 відс.) дискваліфікованих молодих людей мали більше ніж одну причину. В результаті цього, у минулому фінансовому році США не досягнули мінімального числа рекрутів. Ще одною проблемою було обов'язкове щеплення проти коронавірусу, яке відстрашувало багатьох молодих, здорових осіб. Наприкінці минулого року цю вимогу скасовано завдяки старанням республіканців у Конгресі. („American Military News“)

■ Наслідки застосування ядерної зброї

ВАШІНГТОН. – Якщо Росія застосує ядерну зброю в Україні, це стане нападом на НАТО. Про таку перспективу попередив 31 липня впливовий американський сенатор від Республіканської партії Ліндзі Грем з Південної Кароліни. Хоча Україна і не є членом НАТО, вона межує з НАТО, додав сенатор. „Час протверезішати, зрозуміти, що ваше варварське вторгнення до України не працює, вивести сили і врятувати багато молодих росіян від безглуздої смерті“, – написав він у Твіттері, звертаючись до „моїх російських друзів, які говорять про застосування ядерної зброї в Україні“. „Вам потрібно зрозуміти, що це стане нападом на саме НАТО через близькість України до території НАТО“, – написав він. Його заява з'явилася після того, як заступник голови Ради національної безпеки Росії Дмитро Медведєв заявив, що Росія може застосувати ядерну зброю проти України, щоб протистояти контрнаступу ЗСУ. В Білому Домі назвали такі заяви „безвідповідальними“. Представник Ради нацбезпеки США наголосив, що Росія зіткнеться з суворими наслідками, якщо застосує ядерну зброю. „Застосування ядерної зброї в Україні або донебудь стане катастрофічним для світу і нестиме жорстокі наслідки для Росії“, – сказав високопосадовець. Він додав, що США слідкують за ситуацією і готові не бачать підстав, щоб змінювати стан готовності військ і не бачать „жодних ознак того, що Росія готується застосувати ядерну зброю“. („Голос Америки“)

■ Більшість американців підтримують Україну

КОЛЕДЖ ПАРК, Мериленд. – Програма для публічної консультації при Мерилендському університеті оприлюднила 29 липня висліди свого опитування, які вказують, що 55 відс. республіканських виборців підтримують американську допомогу Україні. Також опитування вказали, що 87 відс. демократів і 58 відс. незалежних виборців підтримують дальшу військову допомогу США Україні. Серед виборців усіх політичних переконань 69 відс. опитуваних сказали, що підтримують надання американської допомоги Києву проти російської агресії. Досі США надали понад 75 млрд дол. допомоги Україні, включаючи гуманітарну, військову й фінансову підтримку. („Newsweek“)

■ Музей змінив назву через війну

АМСТЕРДАМ, Голландія. – Починаючи з 1 вересня відомий музей „Hermitage Amsterdam“ називатиметься „H'ART Museum“. Музей оголосив 1 серпня, що полагодив суперечку щодо своєї назви з музеєм „HART Museum“. В червні музей оголосив свої пляни змінити назву, щоб відділитися від державного музею Ермітаж в Санкт-Петербурзі, Росія. Цим кроком музей підкреслив свою підтримку України в її війні з Росією. Відділ російського Ермітажу відкрився в Амстердамі в 2009 році. Але відділ в Амстердамі припинив усі зв'язки з російським музеєм в березні 2022 року, через місяць після російської навали на Україну. Тепер музей в Амстердамі оголосив, що матиме зв'язки з Британським музеєм в Лондоні, Центром Помпідю в Парижі та Смитсонієн музеєм американського мистецтва у Вашингтоні. („ARTnews“)

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Церква „Блага вість“ надає допомогу

Пастор церкви „Блага вість“ у Смілі Олександр Коваленко. (Фото: Олександр Вівчарик)

Олександр Вівчарик

СМІЛА, Черкаська область. – З початку повномасштабного вторгнення Росії Церква повного Євангелія „Блага вість“ почала займатися розселенням біженців. На той час Черкаська область у цьому пляні була переважно транзитною, але людям, котрі тікали від війни потрібно було десь перепочити, відновити сили, зрештою, поїсти. Тож віряни „Благої вісті“ їх зустрічали, підтримували, допомагали, переправляли далі. Згодом чимало переселенців осіли й у Смілі. „Блага Вість“ почала допомагати їм.

Церкві навіть вдалося знайти і встановити чотири сучасні модульні будиночки з усіма зручностями для біженців, в яких уже живуть чотири сім'ї – дві з Донеччини, одна з Маріуполя і одна з Херсона. Плянують встановити ще два. Цими людьми дбайливо опікується Галина Третяк – керівник гуманітарного відділу при церкві „Блага вість“.

Крім двох родин загиблих, у „Благій вісті“ є чимало родин, в яких батьки перебувають на війні. Тож тут допомагають і безпосередньо військовим. І не тільки, так би мовити, своїм, а всім, хто воює разом із ними. Діставали і відправляли для потреб фронту автомобілі.

„Загалом на сьогодні в Смілі наша церква охоплює допомогою близько 500 родин на місяць, –

Максим і Михайло та їхня мама Світлана Дубина з Донецької області, Галина Третяк і Назар Казеев з Херсонської області. Позаду – модульні будиночки для переселенців.

розповідає пастор Олександр Коваленко. – Вони отримують продуктову допомогу, необхідний їм одяг і предмети гігієни. А ще ми завершуємо організацію виїзду дітей загиблих на війні на відпочинок до Америки. На початку вересня 16 дітей з таких родин з усієї Черкащини полетять до Пенсильванії. Тамтешні віряни українського походження з євангельських церков нададуть на три тижні притулок їм і юним тернополянам. У цілому плянуємо охопити подібним відпочинком близько трьох тисяч дітей з України.

О. Коваленко відомий в місті і поза його межами активною громадянською і патріотичною позицією. Він народився і виріс у Черкасах у багатодітній християнській родині, в якій був 13-ою дитиною. У 19 років переїхав до Сміли розбудовувати євангельську церкву. І вже 27 років несе тут пасторське служіння.

„Завжди наше серце було відкрите до тих, кому потрібна допомога, – наголошує він. – Приміром, 11 років поспіль ми проводили в міському парку сімейний захід для дітей „Свято назавжди“, який збирав тисячі людей. Коли 2014 року почалася війна Росії проти України, ми почали багато допомагати як військовим, так і людям, котрі страждали на лінії фронту. Тоді ж започаткували капеланське служіння. А один із наших капеланів започаткував капеланство при поліції України“.

Святкування 90-річчя молодіжного руху УГКЦ

Марта Осадца

ЛЬВІВ. – 23 липня відбулося святкування 90-річчя молодіжного руху УГКЦ „Українська молодь – Христові“ (УМХ). Гасло з'їзду – „Найважливіше поле битви – твоє серце“.

Програма святкування розпочалася Архиєрейською Літургією у храмі Святої Софії-Премудрості Божої УКУ. Літургію очолив Отець і Глава Церкви Святослав, який зустрівся з молоддю у Храмі. Молодь склала присягу на вірність Христові. Патріарх вручив „Патріарший статут“ і проголосив, що молодь стає Всецерковним патріаршим молодіжним рухом.

Після завершення Богослужіння був зачитаний Декрет про затвердження об'єднання вірних УГКЦ „Українська молодь – Христові“, а також Декрет про затвердження Статуту УМХ. Статут УМХ Предстоятель урочисто вручив голові координаційної ради УМХ Христині Потерейко, подякував владикам Володимирові і Теодорові за тісну співп-

Активісти молодіжного руху „Українська молодь – Христові“.

рацю зі спільнотою.

Від імені християнської молоді Х. Потерейко подякувала Паптріярхові і вручила подарунок.

Закінчилося Богослужіння спільним виконанням „Боже, Великий Єдиний“.

Відбувся квест історичними місцями „Українська молодь – Христові“ і Митрополита Андрея Шептицького. Початок квесту був в УКУ, а завер-

(Закінчення на стор. 7)

На фронті настає вирішальний момент

Борис Соколов

Командування ЗСУ почало вводити в бій основні сили, призначені для контрнаступу, і це дозволило досягти поступу до Токмака. У разі виходу української армії до чорноморського узбережжя російське угруповання біля Дніпра буде відрізано від Криму і йому загрожуватиме знищення. А на сході Запорізької області українські воїни після наполегливих боїв звільнили село Старомайорське, важливий пункт російської оборони.

Наразі вже немає сумнівів у тому, що наступні 4-5 тижнів стануть вирішальними. Якщо ВСУ не вдасться до початку вересня прорвати другу лінію російської оборони на півдні, це означатиме невдачу контрнаступу з усіма наслідками, що випливають для України та її союзників. Якщо здійснити такий прорив вдасться пізніше, це мало допоможе Україні. Адже приблизно з середини жовтня розпочнеться період дощів та осіннього бездоріжжя, і розвинути наступ на південь, до узбережжя Чорного та Азовського морів, уже не вийде. А до кінця весни, коли ЗСУ зможуть відновити наступ, на півдні буде збудовано нову лінію російської оборони.

Навіть якщо українським військам вдасться повернути Бахмут і територію, що прилягає до нього, це буде лише втішним призом, який не має стратегічного значення. Українське командування все це добре розуміє і тому починає вводити у бій основні сили ще до того, як досягнуто хоча б вкли-

нення у головну смугу оборони. Прорив потрібен найближчим часом.

Тим часом сили російських військ виснажуються, а рівень людських втрат підвищується. З початку літа низка цивільних лікарень у Росії, насамперед у Москві, Петербурзі та Ростові, а також в окупованому Севастополі перепрофілюють у військові госпіталі. Про зростання втрат убитими і пораненими опосередковано свідчать і поспішно ухвалені закони про посилення обмежень для військового призову. Але за два місяці українського контрнаступу резерви агресора досі не виснажені. Мабуть, обсяги російської прихованої мобілізації за рахунок призовників і добровольців з числа раніше служили виявилися істотно вищими за експертні оцінки.

Російські війська завзято обороняються, тому просування українців в окремі дні становить лише сотні метрів. Водночас росіяни розпочали досить серйозний наступ на Куп'янськ, щоб відновити свої комунікації у Харківській області, хоча поки що без серйозних успіхів.

Для того щоб воїни ЗСУ за час контрнаступу, що залишився, змогли досягти вирішальних успіхів, необхідні масові поставки сучасних західних озброєнь. А ось із цим зберігаються старі проблеми. Білий дім досі не дав формального дозволу на початок навчання українських пілотів літаками F-16, і вже не викликає сумнівів, що затримка має

(Закінчення на стор. 17)

Закінчився XXIII Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика

Розмова з президентом Ліги українських меценатів Володимиром Загорієм.

В надзвичайно складних умовах російсько-української війни завершив свою роботу XXIII Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яцика, організаторами якого є Міжнародний благодійний фонд „Ліга українських меценатів“ і Міністерство освіти і науки України. Про особливості цьогорічного конкурсу розповів президент Ліги українських меценатів Володимир Загорій.

Якщо попередній конкурс розпочався в умовах карантину і фінішував в умовах війни, то цей вже цілковито проходив в умовах війни. Зайве говорити, яким непростим був цей рік. Але, починаючи конкурс традиційно, 9 листопада 2022 року, в День української писемності і мови, ми не сумнівалися, що робимо правильно. І не було жодних вагань: проводити чи не проводити мовний марафон. У цьому ми були солідарні з нашими колегами і співорганізаторами з міністерства освіти.

Наш конкурс вперше відбувся 2000 року і його ініціатором став тоді ще не дуже відомий в Україні Петро Яцик, але добре знаний в Канаді бізнесмен і меценат, „українець, який відмовився бути бідним“, як назвав його в своїй книзі Михайло Слабошпицький. П. Яцик прожив довге життя, був в УПА, після Другої світової війни емігрував до Канади, став успішною і заможною людиною, і хоч жив на чужині, але завжди думав про Україну. Після здобуття Україною Незалежності він не раз приїздив до Києва, багато спілкувався з людьми і аналізував те, що в Україні ще багато хто до кінця не розумів і чому не надавав значення. П. Яцику насамперед не давала спокою чута ним повсюдно на українських вулицях чужинська мова. Як мудра людина, як людина, яка все аналізувала і багато що могла передбачити на кілька кроків уперед, він розумів, що рано чи пізно питання мови, питання української ідентичності „вистрілить“, постане гостро і нагально. Не знаю, чи передбачав він російсько-українську війну того далекого 2000-го, але одне, що він знав точно, то це те, що Росія так просто Україну „не відпустить“. Саме з цих тривожних роздумів і передбачень і народилася 23 роки тому ідея конкурсу з української мови. І ми її під-

Володимир Загорій

тримали на одному з наших зібрань у Лізі українських меценатів. А далі розпочався перший конкурс і він був успішний! Пам'ятаю, як тішився з цього успіху П. Яцик. Він назвав конкурс своїм найуспішнішим меценатським проектом, відчувачи всю його важливість для України. На жаль, після першого конкурсу Яцика не стало, але ми, усвідомлюючи всю важливість конкурсу, „підхопили“ його, і він продовжив жити! Але не лише Яцик розумів важливість нашого конкурсу для майбутнього України. Це тоді добре розуміли й різні „табачники“, які, відчувши небезпеку для „руського міра“, намагалися „закрити“ конкурс, згорнути його масштаби, але ми вистояли. Нас тоді підтримала патріотична громадськість, преса. Зрештою, молодь прагнула і прагне брати участь у нашому мовному турнірі. Сьогодні з відстані у майже чверть століття ми вже можемо підбивати певні підсумки. Цей конкурс був одним з найуспішніших українських проектів часів Незалежності України, який не став мильною булькою, який не „видохся“ через рік-два, як це часто буває; який не був позначений жодними корупційними схемами і який ми впевнено вели через усі рифи і підводні течії. Сьогодні наш мовний турнір популярний і пре-

(Закінчення на стор. 14)

АМЕРИКА | СВІТ

■ Нова математика в Каліфорнії

САКРАМЕНТО. – Каліфорнійська Шкільна рада проголосувала 12 липня за новими напрямними для навчання математики в публічних школах – від садочка до 12-ої класи. Нова програма передбачає навчання математики на тлі „рівноправності“ й „соціальної справедливості“. Метою програми є „зобов'язання забезпечити рівноправність та відмінність в математиці для всіх студентів“. Схвалений документ має 1,000 сторінок й перейшов через три ревізії і два публічні переслухання. Він має „уможливити студентам навчання, яке має культурну актуальність та розв'язати міти про те, хто може, а хто не може вивчати математику“. У грудні 2021 року кількості професорів точних наук і математики оприлюднили відкритий лист, висловлюючи свою турботу, кажучи, що зміни, через які „діти нашого найбільшого стейту підлягають такому експерименту, є вершом безвідповідальності“. В той час стейтова Шкільна рада відклала запровадження таких змін. („Fox News“)

■ Лист Ніксона про Росію

НЮ-ЙОРК. – Газета „Вол Стріт Джорнал“ оприлюднила 21 липня лист колишнього Президента Річарда Ніксона, який він написав тодішньому Президентові Білові Клінтонові за місяць перед своєю смертю в квітні 1994 року. Пізніше Б. Клінтон назвав це „мудрою порадою, особливо щодо Росії“. Президентська бібліотека Б. Клінтона оприлюднила цей семисторінковий лист, який виявився пророчим. Автор листа піддав нещадній оцінці політичну ситуацію в Росії і передбачав, що відносини між Москвою та Києвом погіршаться, а відтак хтось, такий як Путін, приїде до влади. 81-літній Р. Ніксон написав цього листа після того, як повернувся з двотижневого перебування в Росії та Україні. Він сказав Б. Клінтонові, що новонароджена демократія в Росія під тодішнім Президентом Борисом Єльцином перебуває в небезпеці, а „його дні на посту глави держави є ліченими“. Колишній президент написав, що ситуація в Україні є „дуже вибуховою“ і, якщо вийде з-під контролю, „тоді війна в Боснії виглядатиме як вечірка в саду“. Він радив Клінтонові скріпити американське дипломатичне представництво в Києві. („The Wall Street Journal“)

■ Смертник вбив 54 осіб у Пакистані

ХАР, Пакистан. – Африканський відділ Ісламської держави (ІД) 31 липня взяв відповідальність за вибух днем раніше в північнозахідному містечку Бажур, внаслідок якого загинули 54 особи, включно з п'ятьма дітьми, а майже 200 осіб були поранені. Смертник привів бомбу в дію під час виборчого віча, яке організували прихильники Талібану. ІД в провінції Хорасан написала на своїй сторінці, що продовжуватиме вести боротьбу з усіма угрупованнями, які, на їхню думку, є проти ісламу. Це був одним з найгірших вибухів за останнє десятиліття в цій частині країни. У 2014 році 147 осіб (в більшості діти) загинули внаслідок атаки Талібану на військову школу в Пешаварі. У січні 74 особи загинули внаслідок вибуху в мечеті в Пешаварі, а в лютому понад 100 осіб (в більшості поліцаї) загинули в нібито безпечній дільниці, де розташований штаб поліції. („Associated Press“)

■ Рекордова спека в Феніксі

ФЕНІКС, Арізона. – Столичне місто Фенікс 31 день поспіль потерпало від рекордово високої температури в 110 ступенів (Фаренгайта) або вище, щойно 31 липня температура зійшла до 108 ступенів. Попередній рекорд (18 днів поспіль з температурою понад 110 ступенів) був встановлений в 1974 році. Принаймні 25 осіб померли внаслідок спеки в цьому сезоні. Але метеорологи заповідають на 5-6 серпня можливість спеки в місті понад 115 ступенів. („NBC News“)

Росія тримає Африку в заручниках

Диктатор Росії Володимир Путін 27 липня організував зустріч „Росія-Африка“, аби продемонструвати, що він все ще не в тотальній ізоляції. Та справжня ціль диктатора, схоже, зберегти контроль на африканському континенті.

Перед зустріччю диктатор зробив усе можливе, щоб зупинити експорт зерна з України й запропонував країнам Африки „безкоштовну“ російську продукцію.

Але зустріч пішла не за пляном. Більшість лідерів африканських держав відмовилися брати участь у ній. На рівні глав держав були представлені лише 17 із 54 країн Африки.

Делегації десяти африканських країн очолювали прем'єр-міністри. Майже половина учасників саміту надіслали делегації нижчого рівня. Ще п'ять країн Африки взагалі відмовилися від участі у заході Путіна.

28 липня, на другий день саміту, Путін виступив з промовою, в якій розповів про формування „нового світопорядку“ на основі „багатополярності та рівності“ всіх держав. У промові він навіть заявив, що африканські студенти, які вчилися в СРСР, ненавиділи Україну.

Напередодні Путін опублікував статтю, в якій нагадав країнам Африки про радянську економічну і технічну допомогу, заявив про „міцне і глибоке коріння“ російсько-африканської дружби та пообіцяв країнам Африки „гідне місце“ в „новому світопорядку“. Також диктатор обіцяв більше інвестицій в країни Африки.

Але, крім залякування, Росія нічого не може дати Африці. Річ у тім, що на попередньому саміті у 2019 році Путін так само обіцяв африканцям інвестиції. Свій вплив Москва отримала в Африці суто військовими методами, завдяки бойовикам та зброї. Росія постійно втручається у вибори й обмінює свою зброю на африканські ресурси.

Тепер відверто підкупує Африку після виходу із зернової угоди. Він почав тиснути на найслабші країни, зокрема Буркіна-Фасо, Зімбабве, Малі, Сомалі, ЦАР та Еритрею. Він обіцяє їм не просто доставити російське зерно замість українського, але й оплатити за них транспортування.

Таким чином Путін купує прихильність африканських режимів. Це було відповіддю диктатора на скарги африканських лідерів, які казали, що війна Росії проти України негативно впливає на континент. Після таких промов диктатора голова Африканського союзу Азалі Асумані вчергове закликав до „мирного співіснування“ України та Росії.

Росія через Африку хоче вирішити кілька нагальних для себе проблем. Перша – новою війною відволікти увагу світової спільноти від своєї агресії проти України. Друга – підірвати довіру до здатності Заходу та міжнародних інституцій загасити полум'я війни в Африці. Третя – ще більше погіршити економічне становище африканців і в підсумку просто купити політичні еліти частини країн поставками зерна або зброї. Четверта – спричинити потужну хвилю міграції з Африки до Європи і в такий спосіб розгойдати європейські держави. П'ята – послабити й без того не надто сильні африканські демократії, аби методи приведення до влади лояльних до Москви військових ватажків поширити на інші держави континенту. Така собі неоколонізація під гаслом позбавлення від колоніального минулого.

ІСТОРІЯ

Леся Коцюба постраждала за книжку Івана Дзюби

Надія Онищенко

На похороні Лесі Коцюби людей було небагато. Родичі, сусіди і викладачі Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя, які не побоялися висловити свою пошану колишній колезі та її громадянському вчинку.

Сусідка Зоя Чіплінська працювала тоді в комбінаті громадського харчування й допомагала сестрі покійної та її сину влаштовувати поминальний обід. Пригадує, що частину великої бібліотеки Лесі родичі передали в університет, а решту викинули на причеп якогось трактора. Той спогад і досі ятрить їй душу – здавалося, що разом із книжками викидають на смітник частину самого життя цієї незвичайної жінки. Разом із сестрою вони облаштовували могилу і Зоя Чіплінська запропонувала напис на пам'ятнику: „Навіки в пам'яті людській“. Вона говорить: „До цього пам'ятника треба кожного першого вересня приводити студентів і розповідати їм про жінку, яка відстоювала незалежність України. Ніколи не забуду, як Леся Йосипівна плакала, коли ще одну міську школу в Чернігові зробили російськомовною. Тільки тепер я розумію глибину її переживань“.

Кандидат філологічних наук Григорій Аврахов у 8-ому числі журналу „Дивослово“ за 2005 рік назвав Лесю Коцюбу в числі найславніших українських патріоток, які самовіддано боролися за державу і націю. Це Люба Гайовська („Рута“), Галина Дидик, Алла Горська, Ірина Калинець, Ліна Костенко, Оксана Мешко, Надія і Леоніда Світличні, Надія Суровцева, Марта Чорна („Медєя“), Наталя Шухевич.

Посеред названих і не названих героїнь опору, жертв репресій страждали і єдино за читання або збереження праці Івана Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація?“. На такому ж рівні героїчного подвижництва прочитується імення Лесі Коцюби, про яку сказано дотепер дуже мало. А саме їй належить організація успішної передачі за кордон крамольного трактату, що зголосив на цілий світ імення гвалтованої та не впокореної України. Про цю знакову шляхетну особистість літературознавця і педагога, що зважилася на мужній подвиг, поведемо мову. На підставі архівних матеріалів й особистих вражень окреслює автор публікації „Її всі звали Леся Йосипівна“ життєпис звияжниці.

Народилася Олександра Коцюба 18 березня 1921 році в селі Веселому Запорізької області в селянській сім'ї. У 1939 році вступила до Запорізького університету на українську філологію. У час окупації працювала швейцаром, прибиральницею в дитячій бібліотеці Січеслава. Після звільнення обласного центру була зарахована на III курс. Закінчила навчання 1945-го, здобувши спеціальність „Викладач української літератури“.

Упродовж 1945-1948 років викладала українську літературу в Дрогобицькому вчительському інституті, а в 1949-1951 роках – у Чернігівському

Леся Коцюба

педінституті. Вела, як і пізніше, гуртки виразного читання, режисувала аматорські вистави й концертні програми, адже володіла мистецьким хистом. Від 1 вересня 1956 року працювала старшим викладачем Ніжинського педінституту, де розквітли її неординарні таланти педагога, науковця, діяча українського національного відродження. Відбувши річну аспірантуру при Інституті мистецтвознавства, фолклору та етнографії, у 1964 році успішно захистила дисертацію в Київському педінституті ім. Максима Горького.

Із квітня 1969-го Леся Коцюба – доцент за спеціальністю „Фолклористика“, багато працює над проблемами української фолклористики, результати своїх досліджень систематично друкує в журналах і газетах. Так, тільки в 1971 році опубліковано чотири статті, дві з них – у збірниках „Наукова думка“. Бере участь у міжвузівських наукових конференціях, де виступає з повідомленнями і доповідями. Веде велику громадську роботу: голова філологічної секції товариства „Знання“, керує академічною групою. Як викладач курсу виразного читання допомагає художній самодіяльності інституту.

2005 року до 200-ліття Ніжинської вищої школи доцент Ніжинського держуніверситету ім. М. Гоголя Тамара Пінчук видає у Ніжині збірку „Зірки залишають слід“ і серед видатних постатей розповіла про Лесю Коцюбу. „Катедра української літератури нашого інституту одержала кваліфікованого викладача. Вона була емоційною людиною, красномовною і щирою, своїм літературним словом захоплювала студентів. Її любили, поважали, намагалися наслідувати, а потім згадували теплим словом.“

Тема її дисертації була: „Опанас Васильович Маркович – видатний український фольклорист“. Це був, як добре пам'ятає читач, чоловік української письменниці Марко Вовчок. А ще між нами (мабуть, не тільки) обговорювались думки про те, що Маркович, тонкий знавець України і народу, сам написав росіяниці Марії Вілінській, своїй дружині, оті знамениті „Народні оповідання“. Ну не могла Вілінська знати тонкощів

(Закінчення на стор. 16)

СВОБОДА

Пам'ятаймо
про
Україну!

Газета заснована у 1893 році

Видає Український Народний Союз

Головний редактор: Андрій Нинка

Редактор: Левко Хмельковський

FOUNDED IN 1893

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published weekly on Fridays by the Ukrainian National Association, Inc. at 2200 Route 10, P. O. Box 280, Parsippany, NJ 07054

☎ (973) 292-9800

E-mail: svoboda@svoboda-news.com

Fax (973) 644-9510

Website: www.svoboda-news.com

Postmaster, send address changes to:

Svoboda, P. O. Box 280, 2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054

Передплата:

\$90.00 на рік, \$50.00 на півроку.

Для членів УНСоюзу – \$80.00 на рік, \$45.00 на півроку.

Електронна версія (www.svoboda-news.com) – \$40.00.

Чеки і грошові перекази виставляти на „Svoboda“.

Periodicals postage paid at Caldwell, NJ 07006 and additional mailing offices.

Адміністрація „СВОБОДИ“

Адміністрація / Оголошення

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040 • Fax (973) 644-9510

E-mail advertising@ukrweekly.com

Передплата

Володимир Гончарик

☎ (973) 292-9800 x 3040

E-mail subscription@svoboda-news.com

Думки, висловлені в матеріалах, підписаних конкретним автором, не конче віддзеркалюють позицію редакції тижневика „Свобода“ або його видавця.

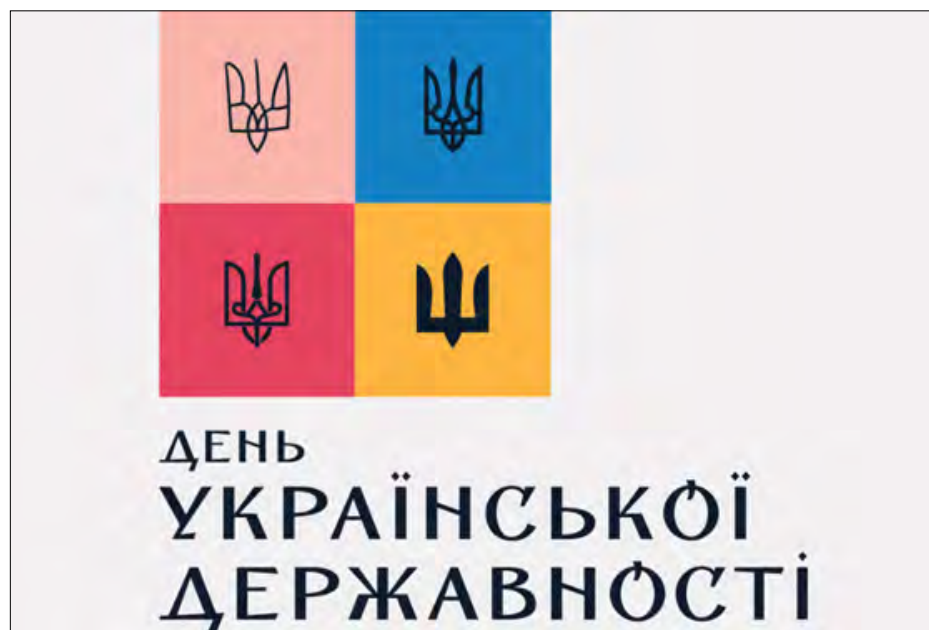
З РЕДАКЦІЙНОЇ ПОШТИ

Коли Україна має відзначати День державности

28 липня Україна відзначила вперше День державности. Запровадити нове державне свято, яке мало відзначатися у день хрещення Київської Русі-України, 28 липня, запропонував Президент Володимир Зеленський під час урочистостей з нагоди Дня Незалежності України рік тому. Але так сталося, що День державности відзначили 28 липня лише один раз, бо вже наступного року з огляду на перехід Православної церкви України та Української греко-католицької церкви на новий стиль календаря свято має перенестися наступного 2024 року на 15 липня. Що дивує і викликає цілком логічне запитання. Адже маємо згідно діючої нині Конституції світську державу Україна, в якій церква відділена від держави. Тим більше, що в нашій державі поряд з різними течіями християнства існують і інші масові релігійні конфесії, які не мають ніякого відношення до важливої дати прийняття князем Київським Володимиром у 988 році християнства на Русі, хоча віруючі цих конфесій брали і беруть

активну участь у відновленні української державности 24 серпня-1 грудня 1991 року і подальшій розбудові державности України в наступні 30 років та відстоюванні самого існування нашої державности в ході триваючої донині з 2014 року визвольної війни за Українську державу. Саме в цій трагічній війні за нашу свободу українські громадяни різних конфесій і навіть громадяни далекі від релігійних вірувань показали силу, героїзм та хоробрість українського народу – ми стали прикладом для світу, як зі зброєю в руках обстоюється державність, яка цінується її громадянами понад усе! Саме тому започатковане свято Державности має сприяти утвердженню спадковості Української державности, збереженню історичної справедливості і захисту національних інтересів України.

Через що широка патріотична громадськість пропонує святкувати День державности саме 24 серпня, не змішуючи до купи світські національні свята і чисто конфесійно-релігійні, при всій їх важливості.

Нова символіка свята – чотири тризуби різних історичних епох, які символізують і об'єднують державу. (Мінкульт)

Очевидно не варто також переносити разом з святкуванням Свята Покрови Божої Матері з 14 жовтня на 1 жовтня і вже засновані державні

свята – Свято захисників Вітчизни та свято УПА.

Георгій Лук'янчук,
Київ

В Росії теж живуть українці

Війна Москви проти України почалась обранням Віктора Януковича, фактично московського агента, президентом України у 2010 році. Тоді Кремль почав ліквідовувати зорганізоване українське життя у Росії. Міністр закордонних справ України Костянтин Грищенко, поплічник Януковича, і посол України у РФ Володимир Єльченко (синок компартійного зверхника) схвалили цю ліквідацію, обвинувачуючи українську сторону за недогляд адміністративних процедур. І так, крок за кроком, зліквідовано всі центральні, регіональні та місцеві українські організації у РФ.

Кремль розпочав захопленням Криму та війну на Донбасі, викорис-

товуючи українську військову слабкість та західне умиротворення. Щойно тоді Україна стала чинити опір. Але новий президент України був більше зацікавлений власним бізнесом. В. Єльченко став Постійним представником України до ООН, де ніхто з ним не числився. Війна на Донбасі вимагала участі та розвитку Збройних сил України, що і служило інтересам президента, який, крім цукерок, шоколаду та випічок, торгував ще й зброєю.

МЗС не виявило найменшого зацікавлення справою українців в РФ. Світовий конгрес українців (СКУ) дуже літепло займався захистом української громади у РФ. За останніх 15 років ніхто з СКУ не відвідав

українську громаду РФ. Москва включила СКУ до списку небажаних організацій. СКУ розпочав судові процеси з наміром остаточного вирішення цього питання у Страсбурзькому суді. Під тиском російської влади українські центральні організації в РФ подали заяви про вихід з СКУ. З початком повномасштабної війни у 2022 році багато молодших українських активістів втекли з РФ. Але залишилися давні. Декілька з них, незважаючи на власну небезпеку, вирішили взяти участь у наступному конгресі СКУ, наміченому на жовтень цього року, у ролі гостей чи спостерігачів. Однак на недавніх нарадах провід СКУ вирішив не приймати українців з РФ на Конгрес СКУ.

Під час повномасштабної війни Президент України, мабуть, найкраще проявив себе як захисник кожно-

го українця – від найбільшого до найменшого. Він дав і дає відсіч москалям, з'єднався з народом України. Кількаразово звертався і буде далі звертатися до українців, де б вони не проживали, з закликом допомогти захищати наш рідний дім і по можливості надавати допомогу та підтримку всім українцям.

Наближається відзначення річниці державної незалежності України, яку відзначатимуть також наші бідні брати і сестри у РФ, Казахстані, Вірменії, Білорусі. Це – виклик для СКУ напередодні конгресу. Чи СКУ буде світовим об'єднанням українців, які готові до активної боротьби з історичним ворогом українців, чи СКУ й далі обмежуватиметься тільки спільними знімками та заявами?

Аскольд С. Лозинський
Нью-Йорк

Ольга Харлан...

(Закінчення зі стор. 2)

тував поєдинок із росіянином Вадимом Анохіним. О. Харлан рвалася в бій – знала, що переможе, і хотіла це зробити. Оскільки росіян допустили до змагань, „треба бити їх на всіх фронтах“.

Про те, що українські спортсмени не тиснуть на руки росіянам, відомо в усьому світі. У світі спорту вже точно. До цього ніхто не надумався застосовувати до них санкції. Так, для фехтувальників правило рукоштовання вважалося обов'язковим. Але за протоколом у березні 2020 року його замінили схрещуванням клинків. Це рішення залишалося чинним як мінімум на початок поточного року. За деякими даними, його спішно скасували буквально напередодні поєдинку за участю О. Харлан.

Президент української федерації фехтування Михайло Ілляшев сказав, що суддя поєдинку О. Харлан з росіяночку Г. Смирновою встиг оголосити бій закінченим та визначити переможця. О. Харлан було дозволено залишити доріжку, їй навіть було

призначено наступного суперника та суддю майбутнього поєдинку, все це внесено до протоколу. І потім, як розповів старший тренер збірної США з фехтування Юрій Гельман, у заборонену зону, де знаходився технічний директорат, проникла якась людина у чорному костюмі, яку у фехтувальному світі ніхто не знає. Ця людина „постійно висіла на телефоні“ з Москвою – і вимагала, щоб О. Харлан видали „чорну картку“. Очевидно, він скомандував Г. Смирновій залишатися на доріжці, зображуючи ображені почуття. Картку приблизно через 50 хвилин справді видали. Але рішення явно ухвалював не суддя. Як розповіла О. Харлан, „він був дуже засмучений, з ним так само жорстко вчинили, як і з усіма нами“.

Подальше відомо. Ганебне рішення скасовано, О. Харлан стала ще одним символом українського опору, викупалася в океані кохання своїх співвітчизників, чого, напевно, не переживав до цього жоден фехтувальник, на її честь буде випущено марку. Федерації довелося змінювати правила. Одним словом, зрештою вона вийшла безумовною переможницею.

Святкування...

(Закінчення зі стор. 4)

шення біля Собору Святого Юра з нагородженням учасників.

Опісля був відправлений Молебень на прославу Митрополита Андрея біля його пам'ятника на площі Святого Юра і спільне фото перед пам'ятником і собором.

„Українська молодь – Христові“ – релігійно-національне свято української католицької молоді, котре відбулося 7 червня 1933 року з метою демонструвати підтримку Католицькій Церкві з нагоди 1900-ї річниці смерті й воскресіння Ісуса Христа. На демонстрацію до Львова прибуло близько 50 тис. молоді. У програмі були Польова служба Божою на площі Сокола-Батька, після якої Єпископ Іван Бучко прийняв присягу молоді на вірність Христові і посвятив прапори. Відбувся маніфестаційний похід вулицями міста і дефіляда на горі Святого Юра перед Митрополитом Андреем Шептицьким. Організацією свята керував І. Бабій, серед співорганізаторів були В.

Глібовицький та Р. Данилевич.

Відродження УМХ пов'язане з виходом УГКЦ з підпілля. Першим головою новоствореної УМХ був Ігор Матушевський. Другим, з 1995 року, був Теодор Гудзяк. Цікавим проектом організації було видавництво часопису „Вірую“, котрий мав велику популярність в Україні.

У 1990 роки УМХ повернулися в Галичину. 7-8 вересня 1990 року спільними силами духовенства, мирян, діячів та представників підпільної Церкви в Україні у Львові знову відбувся з'їзд УМХ. Цього разу він зібрав 40 тис. учасників і став провідником національного та духовного відродження. 17 вересня 1990 року у Львові була утворена перша молодіжна організація УМХ. Сьогодні рух УМХ поширений по цілій Україні. Утворено 70 теренових організацій та осередків у 14 областях України. Що три роки організація проводить з'їзди УМХ, залучаючи до участі не лише греко-католицьку молоді, а й представників усіх інших конфесій в Україні. УМХ згуртовує християнську молоді для її духовного вдосконалення.

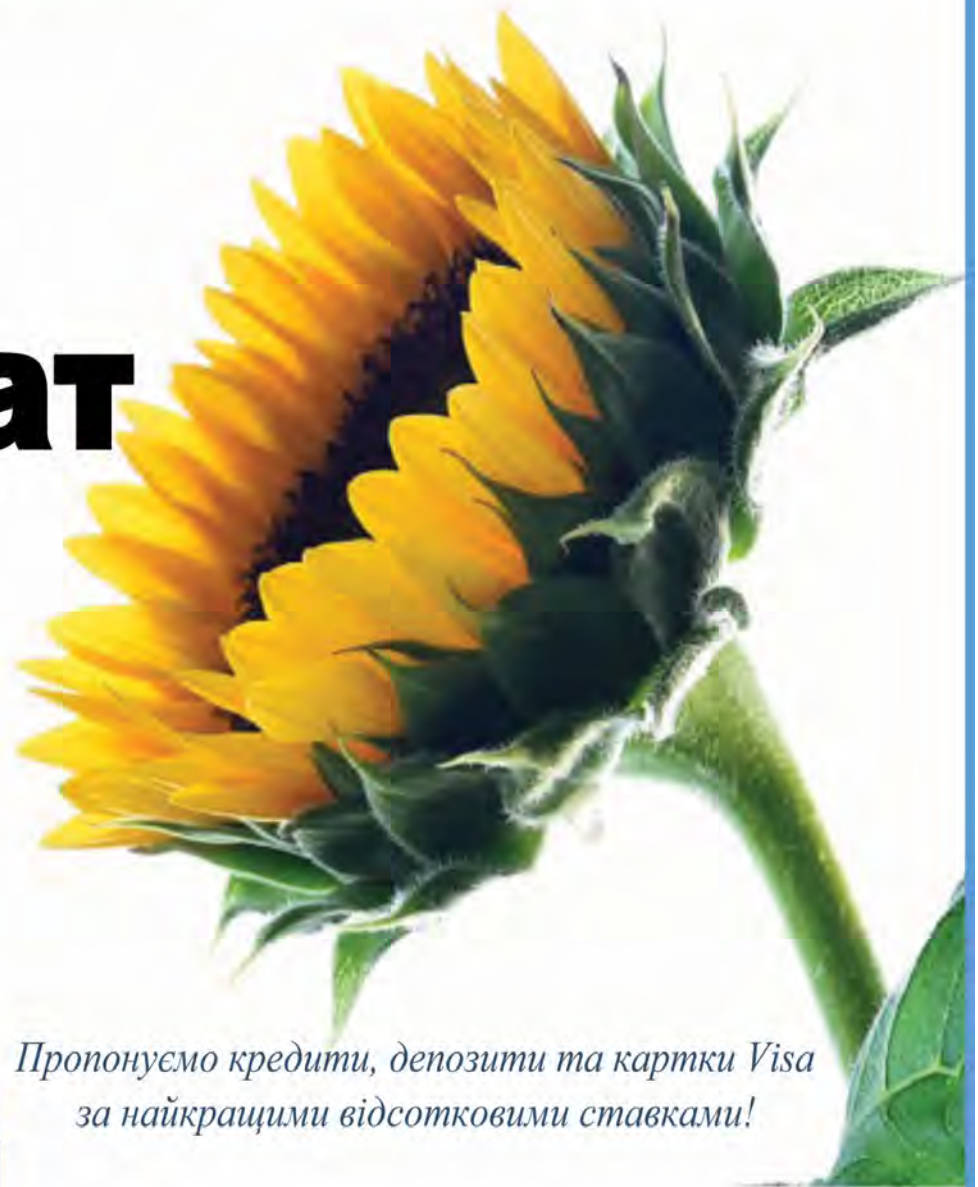

SELF RELIANCE NEW YORK
Federal Credit Union

САМОПОМІЧ - НЬЮ ЙОРК
Федеральна Кредитова Кооператива

**Скористайтесь з Наших Високих
Відсотків!**

**1-річний
сертифікат
5.00%
APY***

*Обслуговуємо членів кредитівки та українську
громаду з 1951 року!!*

*Пропонуємо кредити, депозити та картки Visa
за найкращими відсотковими ставками!*

Toll Free (888) SELF-REL

Email: Info@selfreliancenyny.org

Website: www.selfreliancenyny.org

**APY – річні відсотки нараховуються за умови, що дивіденди залишаються на депозиті до закінчення терміну дії сертифікату. Штраф нараховується за дострокове зняття коштів з депозиту. Мінімальна сума для відкриття сертифікату становить \$500.00. Дані відсотки дійсні з 18 травня 2023 р. та можуть змінитися в будь-який час.*

MAIN OFFICE:

108 Second Ave
New York, NY 10003
Tel: (212) 473-7310
Fax: (212) 473-3251

ASTORIA:

32-01 31st Ave
Astoria, NY 11106
Tel: (718) 626-0506
Fax: (718) 626-0458

LINDENHURST:

225 N 4th Street
Lindenhurst, NY 11757
Tel: (631) 867-5990
Fax: (631) 867-5989

UNIONDALE:

226 Uniondale Ave
Uniondale, NY 11553
Tel: (516) 565-2393
Fax: (516) 565-2097

KERHONKSON:

6329 Route 209
Kerhonkson, NY 12446
Tel: (845) 626-2938
Fax: (845) 626-8636

Your savings federally insured to at least \$250,000 and backed by the full faith and credit of the United States Government. NCUA National Credit Union Administration, a U.S. Government Agency

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Конгрес українців Канади
найняв чотирьох студентів

ТОРОНТО. – 28 червня завдяки програмі „Canada Summer Jobs“ Конгрес українців Канади (UCC) зміг найняти чотирьох студентів, надавши їм відповідний досвід роботи та чудову можливість працевлаштування влітку.

Олександр Антонюк вступає на четвертий курс управління бізнесом в Торонто Метрополітен-університеті за спеціальністю „Право та бізнес“. Як початківець-юрист він зосереджує своє навчання на сприянні просуванню інтересів українського народу та захисту його прав.

Максим Ковальчук нещодавно закінчив навчання в Канадському менонітському університеті у Вінніпезі, зосередившись на дослідженнях міжнародного розвитку. Він усе своє життя був членом Свято-Троїцького Українського православного митрополічного собору у Вінніпезі та завжди був активним у парафіяльному житті як віктарник

та учасник катедрального хору.

Марія-Галія Валід вступає на другий курс бакалавра мистецтв із відзнакою за спеціальністю антропологія в Карлтонському університеті. З того часу, як почалося повномасштабне вторгнення Росії в Україну, вона волонтерила в різних організаціях, пакувала та сортувала речі для українців, які приїжджали до Канади, та тих, хто шукав притулку в сусідніх країнах, у Польщі. Протягом свого перебування там вона допомагала багатьом новоприбулим українцям, допомагаючи їм знайти необхідні речі та житло.

Олександр Замер вступає на третій курс університету Торонто на програми „Історія“, „Європейські справи“ та „Українознавство“. Він є віце-президентом Українського студентського клубу в своєму університеті і відіграє активну роль в українському студентському житті.

КУК

Фонд родини Мигалів надасть
6 млн дол. на підтримку України

Фонд родини Мигалів оголосив 7 липня про надання Канадсько-українській фундації (КУФ) упродовж наступних трьох років 6 млн дол. на підтримку гуманітарних ініціатив в Україні. „Для нас велика честь отримати таку щедрю підтримку від Фонду родини Мигалів, створеним Рейлою та Джорджем Мигалами, що підтримує широкий спектр важливих справ у Канаді“, – сказав президент і головний виконавчий директор КУФ Орест Скліренко.

Голова правління КУФ Віктор Гетьманчук повідомив, що через проєкт „Гуманітарний заклик для України“ вже надійшла перша пожертва у розмірі 2 млн дол., яка спрямовується на визначені критичні потреби в Україні. Він висловив щире подяку Рейлі та Джорджу Мигалам за їхню віру в роботу Фундації.

Президент Фонду родини Мигалів Рейла Мигаль заявила, що геноцидна війна Росії проти України

триває і український народ, яким би стійким та хоробрим він не був, потребує непохитної підтримки, щоб вижити та забезпечити перемогу України.

„Ми сподіваємося, що наша пожертва дозволить КУФ продовжити стратегічне надання необхідної та критично важливої допомоги Україні“, – сказала вона.

„Гуманітарний заклик для України“ є спільним проєктом КУФ і Конгресу українців Канади (КУК), заснованим на початку 2022 року.

Завдяки щедрості донорів з усієї Канади, після повномасштабного вторгнення в Україну 24 лютого 2022 року, гуманітарний заклик для України мав всі можливості для своєчасного реагування. Перший транш гуманітарної допомоги через Гуманітарний заклик КУФ-КУК для України надійшов в Україну через

(Закінчення на стор. 14)

Методичний центр української
мови провів навчання

Оленка Білаш, Олена Сіваченко

ЕДМОНТОН, Альберта. – 6 липня Методичний центр української мови (МЦУМ) провів вебінар на тему „Апробація навчальних матеріалів з української мови про 17 цілей сталого розвитку ООН“. Д-р Оксана Бутковська та Юлія Попелишин, дві запрошені науковиці з України, поділилися своїм досвідом роботи над цим проєктом під керівництвом проф. Оленки Білаш.

Результати наших досліджень вказують на інтерес молоді до України як глобального гравця при вирішенні таких проблем, як зміна клімату, бідність, захист навколишнього

середовища, психічне здоров'я тощо.

Щоб задовольнити такий інтерес, МЦУМ створює серію відео, в основі яких лежить порядок денний у сфері сталого розвитку до 2030 р. Розроблені для тих, хто вивчає мову на вищому та середньому рівнях, відео також були апробовані в школах в Україні.

Д-р О. Бутковська та Ю. Попелишин доповіли про свої спостереження під час апробації розроблених навчальних матеріалів у школах Канади та України.

Якщо ви не змогли відвідати вебінар, ви можете переглянути його за посиланням: <https://www.youtube.com/watch?v=nl5a3FykhsY>

УКРАЇНСТВО У СВІТІ

Поль Манандіз полюбив Україну

Світлана Глаз

Поль Манандіз – французький співак, який вісім років живе і працює в Україні. Одна з перших пісень, яка стала візитівкою мистця, називається „Війна“. В ній про тяжкі дні та ночі на війні, надія на перемогу, написані лише подумки листи на лелечому крилі, бо лише у лелек безпечний шлях з війни в рідний дім. Після повномасштабного вторгнення Росії в Україну Поль спрямував свою творчість і просвітницьку діяльність на підтримку і розвиток української національної культури, почав активно допомагати українській армії, розповідати Європі та світові через пісні, музику про Україну, її боротьбу з російською агресією, війну, силу, мужність українських воїнів. Саме така мета двох проєктів Поля Манандіза „Мій рай“ і „Місія на небі“. Останній альбом „Місія на небі“ артист присвятив Герою України, оперному співакові, своєму другу Василю Сліпаку, який віддав життя за свою країну, а також всім українським героям, що загинули, захищаючи свою землю. Їхнім родинам, їхнім дітям. „Ніколи ми не забудемо, що вони загинули за велику українську ідею – жити вільно“, – говорить Поль. Він виступає з гастрольними турами, що проходять з аншлагами, пише вірші українською та музику до них, бере участь у великих тематичних і благодійних подіях, кошти від яких йдуть на допомогу ЗСУ.

В інтерв'ю „Свободі“ Поль розповів про те, як опинився в Україні, чим стала для нього ця країна, українці, яка допомога ЗСУ, як змінила війна світ, плани на після перемоги:

„Завжди вважав, що люди мають право жити, де хочуть. Насправді, ця земля, планета належить її творцеві, Богові. Це ми, люди, встановили кордони, певно, для захисту від тих, хто хоче нам щось нав'язати. В цих кордонах ми визначаємо свій спосіб життя, що нам подобається, а що – ні, що читати – а що ні, вірити у що і чому. З моменту, коли ми відчуваємо себе вдома, це і означає, що ми – вдома. Для мене Україна стала моєю першою і єдиною Батьківщиною. Щойно ступив на українську землю і відчув: я – вдома. Побачив, що Україна справжня гостинна земля! Відкрита до світу, країна величної культури, стародавньої історії. А українці – найпривітніший народ у світі! Серце на

Поль Манандіз в юності.

долонях, добрих, доброзичливих і дуже привітних! Дякую кожному українцю, з ким звела мене доля, за привітність і гостинність, за тепло, Україні, що прийняла мене як сина. У важку годину негоди – гордий бути одним із вірних її синів. Війна змінила світ, творчість. Місія артиста у воєнний час полягає в тому, щоб через культуру розповісти історії людей, воїнів через музику, слова поезії, відновити і піднести бойовий дух військових, дарувати любов, коли абсолютний жах перед очима, заспокоювати серця і душі, аби викликати цілющі сльози, а серця і голови воїнів зігрівати“.

З 24 лютого 2022 року П. Манандіз долучився до військової служби. І з першого дня побачив, що таке війна, смерть, біль, сльози. „Війна – це нерелігійне явище. Неприродне. Жахливе і нестерпне, – говорить Поль. – Я втратив багато друзів. Це дуже боляче. Це неможливо передати словами. Часом хочеться кричати від болю. Саме цей біль відчуваємо всі ми, українці! Несправедливість буття, світу, що ми його захищаємо, і що світ, здається, не усвідомлює цього. Неспроможність „володарів“ цього світу оцінити справжній стан речей, і тим більше – нездатність і небажання приймати рішення і вдаватися до дій, що їх мусили б диктувати гуманізм та людяність! Невизнання світом жертвості українців заради, не лише України, а заради світу. Бездіяльність і страх Європи, що боягузливо ховається за нами – коштує тисячі життів синів, дочок, матерів України. Мої друзі, що загинули, герої! Вони були чудовими людьми! У них попереду було життя, яке відібрали. Росія забрала їхню долю, відірвала дітей від батьків... Я не можу дозволити, щоб честь і гідність моїх друзів плямували і зневажали нелюди, що їх світ називає росіянами. Вони за все заплатять. Тому я не волонтер в тому сенсі, що не збираю гроші для армії. Я просто віддаю все, що маю, на підтримку ЗСУ, до котрих маю честь належати. Я підтримую армію всі вісім років свого життя в Україні. Адже війна почалась ще в 2014 році. Справжня війна, яку світ, під впливом російської пропаганди, називав „місцевим конфліктом“. Я бачив небезпеку повномасштабного вторгнення з самого початку. З початку тотальної агресії віддаю все, що маю для українських воїнів, аби мої друзі жили. Це привілей – мати можли-

(Закінчення на стор. 19)

Поль Манандіз допомагає ЗСУ. (Фото: з архіву співака)

Виступають вихованці Академії танцю ім. Роми Прийми Богачевської.

Українські американські ветерани з прапорами під час виконання національних гімнів США та України.

УКРАЇНСЬКИЙ ФЕСТИВАЛЬ „СОЮЗІВКА“

Фото: Андрій Нинка

Андрій Нинка

КЕРГОНКСОН, Нью-Йорк. – Український фестиваль „Союзівка“ – вже вшестнадцяте – відбувся з 14 по 16 липня на Центрі української спадщини „Союзівка“ Української народної фундації (УНФ). Відомий український фолк-квартет „ДахаБраха“ виступав суботнього вечора фестивалю перед кількома тисячами гостей. Відвідувачі з багатьох штатів були щиро зацікавлені виставками і подіями фестивалю, а захоплена публіка радісно вітала виступаючих на денних і вечірніх сценічних виставах. Численні вироби декоративно-прикладного мистецтва були виставлені на продаж на площі.

Фестиваль розпочався вечірнім концертом в п'ятницю, 14 липня. Люди зібралися перед головною сценою, щоб насолодитися виступа-

ми гурту „Коріння“, Романа Карпішки та Ірини Петрик, Інеси Тимочко-Декайло та Ігоря Декайло, Христини Явдошняк та учнів Школи українського танцю Роми Прийми-Богачевської. Майстером церемоній вечірнього концерту був Андрій Добрянський.

Інші гості фестивалю взяли участь у гала-концерті та благодійній вечері 14 липня, де виступили Адріан Писарівський, Славко Галатин, Х. Явдошняк. Вів це свято Роман Васирик.

Під час гала-вечері директор „Союзівки“ Стефан Баранкевич окреслив ідею створення нової ідальної просто неба на Центрі культурної спадщини.

Фестиваль продовжився в суботу, 15 липня. На головній сцені виступили Р. Карпішка та І. Петрик, І. Декайло, Ліза та Олін МакДональди, гурт „Удич“, Оксана Телепка та Галя Леськів, Х. Явдошняк та Лев Волянський. Пообідньою

програмою провадив Ярослав Палилик.

День продовжився виступом акордеоністів о 15-й год., а о 18-й год. відбулося відкриття головного концерту, на якому виступили І. Тимочко-Декайло та І. Декайло, гурт „Коріння“, Оля Фриз, С. Галатин та вихованці Академії танцю ім. Роми Прийми Богачевської. Майстрами церемонії вечірнього концерту були Ліда Кульбіда та А. Добрянський.

Після емоційно-патріотичного виступу квартету „ДахаБраха“ гості фестивалю продовжили вечір танцями на терасі „Веселка“ під музику гурту „Зірка“.

Фестиваль плянували продовжити в неділю, 16 липня, з танцями та музикою гурту „Воля“, але злива зіпсувала значну частину святкових заходів, хоча деякі гості продовжували насолоджуватися перебуванням на Центрі української спадщини „Союзівка“.

На сцені – вихованці Академії танцю ім. Роми Прийми Богачевської.

Інеса Тимочко-Декайло та Ігор Декайло

Гості фестивалю вдягнулися в синьо-жовті кольори, демонструючи свою національну гордість.

Вечірній концерт вели Ліда Кульбіда та Андрій Добрянський.

Гості фестивалю насолоджувалися теплою погодою.

Квартет "ДахаБраха" виступив на головній сцені фестивалю.

Під час вечірнього гала-концерту виступив президент Української народної фундації Роман Гіряк.

Працівники канцелярії Українського Народного Союзу та волонтери інформують відвідувачів фестивалю про фінансові послуги УНСоюзу.

На гітарі грає Славко Галатин.

Гурт "Коріння" виступав поза головною сценою.

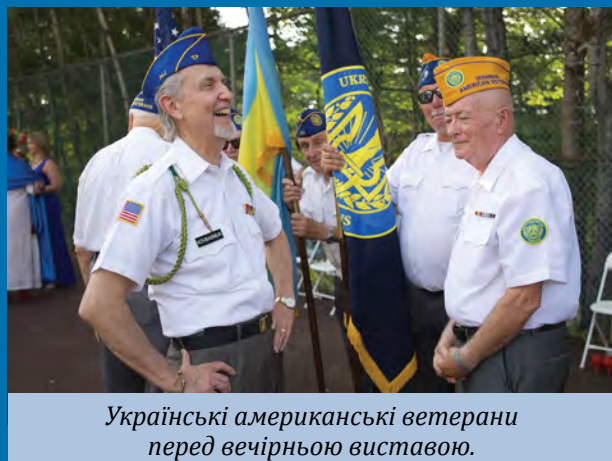
Директор "Союзівки" Стефан Баранкевич тримає банку пива "Відродження", виготовленого ексклюзивно для "Союзівки".

Гості центру грають у волейбол.

На терасі „Веселка” відбувся акордеон-фест.

Українські американські ветерани перед вечірньою виставою.

Вихованці Академії танцю ім. Роми Прийми Богачевської перед виходом на сцену.

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Річні загальні збори Кредитівки „Самопоміч”

ЧИКАГО. – 72-гі річні загальні збори Української федеральної кредитової спілки „Самопоміч” відбулися 26 березня в головному офісі Кредитівки.

Президент дирекції Олег Караван відкрив збори, закликаючи Українських американських ветеранів внести прапори. Прозвучали національні гімни США й України. Молитву прочитав о. Роман Артимович з Українського католицького собору свв. Володимира і Ольги.

Президент О. Караван привітав членів Кредитівки і представників організацій:

„2022 рік був наповнений викликами для всіх нас. Наше життя і праця мусять прямувати далі вперед, ми мусимо виконувати свої обов'язки і не розминатись з нашою метою. Завдання УФКС „Самопоміч” – допомагати членам подолати їхні фінансові потреби – не змінилось, але в останньому році, від початку війни, членство Кредитівки значно збільшилося, і нашим працівникам довелося більше працювати. З приємністю хочу ствердити, що під добрим проводом нашого президента і його команди, Кредитівка „Самопоміч” дуже успішно давала собі раду в усіх 10 філіях, у трьох штатах США.

Ми не можемо дозволити, щоб громадські установи у США перестали існувати через брак фондів, і ми вважаємо нашим обов'язком їх підтримувати. За цей останній рік, Кредитівка „Самопоміч” і Фондація „Самопоміч” щедро допомагали церквам й установам, які цього року повернулись до влаштування щорічних фестивалів і фестинів після дворічної перерви через пандемію”.

Далі був звіт Президента/Виконавчого директора Віталія Кутного, який, зокрема, сказав:

„Минулий рік був один з найгірших у нашій історії. Війна стала великим шоком для всіх українців – кожного нашого члена, кожного працівника. Члени почали висилати гроші на підтримку армії та своїх рідних. Кредитівка скасувала комісійні за переказ коштів, заощадивши членам десятки тисяч доларів. Створено фонд при Фондації „Самопоміч”, зібрано близько 800 тис. дол., і цікаво, що половина зібраних коштів прийшла не від нашої громади, а від інших кредитних спілок, від наших партнерів та від інших фондаций. Асоціація „Самопоміч” активно долучилася до роботи, допомагаючи тисячам новоприбулих українців адаптуватися, виповнити документи на право на працю, і загалом інформувати їх. Це було можливо, тому що 72 років тому наші основоположники мали бачення, що для громади важлива своя фінансова інституція.

У 2022 році Федеральна резервна система піднімала відсотки, що створювало нестабільний фінансовий ринок у США, і у 2023 році це продовжується. Кредитна спілка „Самопоміч” має цілком інакшу модель, ніж комерційні банки. Ми збираємо капітал і допомагаємо громаді; завдяки вдалому правлінню Дирекції і попереднього президента Богдана Ватраля, Кредитівка награла майже 15 відс. капіталу, що вдвічі більший того, що вимагає наш державний регулятор, і це більше ніж 88 відс. кредитівок в Америці. Кредитівка „Самопоміч” є стабільна і готова до будь-яких потрясінь в економіці – ваші гроші забезпечені.

Кредитові досягнення: активи 830 млн дол., капітал 125 млн дол. Інші фінансові установи втрачали депозити, а ми далі розвивалися. Мережа безоплатних банкоматів зросла до 85,000, тепер їх більше, ніж у найбільших трьох банках, взятих разом. Ми запровадили програму Zelle на переноси готівки. Ми також зменшили оплати за різні послуги, запровадили програму по кредитуванню комерційних вантажівок – truck loans.

Завдяки україномовному персоналу, новоприбулі українці могли швидше і легше познайомитися з банківськими послугами, і ми добавили 8 тис. нових членів. Таке стрімке зростання членства вплинуло на послуги у філіях та у кол-центрі, навантаження і довгі черги. Цього року ми всі працювали на те, щоб допомогти Україні та укра-

Президент/Виконавчий директор Віталій Кутний. Сидять зліва: Богдан Вруський, Голова Фондації Ореста Фединяк, Президент дирекції Олег Караван і Віктор Войтихів.

їнцям, які втікають сюди від війни.

У 2023 році Кредитівка проводитиме великий проєкт оновлення комп'ютерної системи і внутрішню операційну систему, щоб у майбутньому можна було легше і швидше надавати нові технологічні послуги і прогресувати на рівні з іншими фінансовими установами. Заохочую Вас розповісти своїм знайомим про нас, про те, як ваші гроші забезпечені та наскільки ми допомагаємо громаді та Україні. Є багато причин, щоб користуватись послугами „Самопоміч”, щоб ми продовжували віддавати заробітки громаді.

Ореста Фединяк звітувала за працю Фондації „Самопоміч”: „Багато установ звертаються до Фондації по допомогу, бо останнім часом не мають прибутків. Фондація отримує кошти від Кредитівки, за що ми щиро вдячні. Ми не можемо допустити до того, щоб наші діаспорні організації перестали існувати – бо хто буде допомагати Україні, як не діаспора. Цього року ми видали понад 800,000 дол. громадським установам. Ми також створили Фонд допомоги Україні, на якому зібрано коло 800,000 дол., і ці кошти якомога швидше виділено установам, що працюють на користь України”.

О. Фединяк відійшла як голова Фондації. Фондацію тепер очолює О. Караван. О. Фединяк отримала гучні оплески подяки.

Роман Яцковський звітував від Асоціації „Самопоміч”: „Три роки тому, з ініціативи Богдана Ватраля, відновлено Асоціацію. Це було історичне рішення. Ми здійснювали певні функції Асоціації для допомоги громаді. З початку було двоє працівників, і ми інтенсивно підключали волонтерів до праці. Сьогодні Асоціація налічує 16 осіб. На сьогодні ми допомогли майже 10 тис. новоприбулих вирішити різні питання: право на працю, пільги, страхівку, все безкоштовно, і багато чого іншого. Ми сьогодні обслуговуємо значну кількість новоприбулих у штаті Іліной, і будемо далі працювати. Ми вже отримали два гранти, на підході – третій, щоб працювати не тільки на користь тих людей, що приїжджають з України, але і включати програми на користь нашим старшим людям

і громаді, щоб і наша Кредитівка далі розвивалась. Тож дякую за ініціативу і співпрацю – це великий крок нашої громади”.

За працю Контрольної комісії звітував Богдан Вруський: „Контрольна комісія захищає права членів кредитової спілки. Комісія виконує свої обов'язки згідно з правилами і статутом Національної адміністрації кредитових спілок. У 2022 році Контрольна комісія зосередила свою увагу на проведенні внутрішніх аудитів: щоквартальних засідань комітету з управління активами і пасивами (ALCO); аудит праці всіх філій та головного офісу, рахунки для оплати (accounts payable); питання та проблеми членів; і щорічний аудит АСН. Аудиторська фірма „Doegen Mayhew” після перевірки видала висновок, що фінансові звіти Кредитівки „Самопоміч” достовірно відображають її діяльність і фінансовий стан. Агентство NCUA провело аудит нашої установи з висновком, що наша установа надійна та фінансово стабільна”.

Ірина Вруська прочитала звіт Номінаційної комісії. Пропоновано таких членів до Ради директорів: Віктор Войтихів, Андрій Дурбак і Мирон Васюнець. Інших кандидатів не було і збори затвердили номінації одноголосно.

Далі були усні привітання від громадських установ та зачитання списку отриманих письмових привітів. Збори завершено молитвою за процвітання кредитівки і громади та мир в Україні, що її виголосив о. Ярослав Мендюк.

Новообрана управа Української федеральної кредитової спілки „Самопоміч” уконституувалася в такому складі: Богдан Ватраль – президент; Віктор Войтихів – перший віце-президент і секретар; Іван Огаренко – другий віце-президент; Йосиф Оверко – третій віце-президент; Ореста Фединяк, Ігор Ляшок, Роман Яцковський та Мирон Васюнець – члени; Іван Павлик та Олег Караван – почесні члени. Контрольну комісію призначено у складі: Богдан Вруський – голова; Михайло Шпигульський, Володимир Мурга, Ліда Свитник і Юлія Скуйбіда – члени.

Прес-служба Кредитівки „Самопоміч”

Літня школа...

(Закінчення зі стор. 18)

народу, про яке завжди дбав засновник Товариства „Свята Софія” Патріярх Йосиф Сліпий, а знання іноземних мов він вважав природною необхідністю. Турбота ж про забезпечення цього майбутнього особливо гостро стоїть в умовах війни, яка поглинає уже десятки тисяч життів молодих українців, та змушує мільйони наших громадян шукати притулку в інших країнах”, – зазначила директор проєкту, голова ТСС А І. Іванкович.

До активної співпраці у проведенні програми долучилися Українська кредитова кооператива „Самопоміч” в Філадельфії; ресторан „Пасаж”; Філадельфійська округа Союзу українців Америки; благодійний фонд АУРА; крамниця Hampton; WL Gore&Associates; Михайло Насевич; Оксана Іванович; Галина Малинович; Доріан Керницький; Оксана Терлецька, а також волонтери Ольга Гавришук, Денис Баранов, Юліана Держко, Олексій Держко, Владислав Нестор, Тереза Козяк, Вікторія Гудзенко, Христина Пшенична і Марія Миндюк.

Товариство „Свята Софія” США

Спеціальна
програма від уряду
(DPP Program)

ДЛЯ ТИХ ХТО
КУПУЄ
НЕРУХОМІСТЬ

ДО
\$10,000
ДОПОМОГИ

Якщо ви хочете придбати дім, маєте стабільний дохід та добру кредитну історію, кредитівка «Самопоміч» та Federal Home Loan Bank of Chicago можуть вам допомогти заощадити. Завдяки програмі Downpayment Plus, при покупці житла ви можете отримати до \$10,000 для оплати початкового внеску на іпотеку та на витрати за закриття "closing fee", якщо відповідаєте всім вимогам програми.

Зверніться до одного з наших кредитних спеціалістів про програму Downpayment Plus, щоб дізнатись чи ви кваліфікуєтесь. Основні вимоги програми в себе включають:

- Внести щонайменше \$1,000 на вашу іпотеку.
- Пройти коротке навчання та консультування покупців житла перед покупкою.
- Ваш майбутній будинок повинний бути вашим основним місцем проживання.

Дізнайтеся, чи ця
програма саме для вас:
або за телефоном: 888-222-8571

Home Office: 2332 W. Chicago Ave., Chicago, IL 60622
5000 N. Cumberland Ave., Chicago, IL 60656
136 E. Illinois Ave. #100, Palatine, IL 60067
302 E. Army Trail Rd., Bloomingdale, IL 60108
50 W. Dundee Rd., Wheeling, IL 60090 (opening in 2023)

SELFRELIANCE.COM

773-328-7500
773-589-0077
847-359-5911
630-307-0079
888-222-8571

734 Sandford Ave., Newark, NJ 07106
558 Summit Ave., Jersey City, NJ 07306
60-C N. Jefferson Rd., Whippany, NJ 07981

26495 Ryan Rd., Warren, MI 48091
11756 Charest St., Hamtramck, MI 48212
7345 Orchard Lake Rd., West Bloomfield, MI 48322

973-373-7839
201-795-4061
973-887-2776

586-757-1980
313-366-0055
248-487-0330

Закінчився XXIII...

(Закінчення зі стор. 5)

стижний у молоді, його знають не лише в Україні, а й у багатьох країнах світу, де живуть українці. І головне, він виконував і виконує свою найголовнішу функцію – вчить любові до рідної мови, піднімає престиж української мови, виховує в молоді відчуття українства, патріотизму. І час показав, що наша праця була не марною. Вода камінь точить. За 23 роки через конкурс пройшли мільйони школярів і студентів, тисячі й тисячі з них ставали переможцями на різних етапах конкурсу. І понад два десятиліття без зайвого галасу конкурс виконував свою націєтворчу роботу. Продовжуємо ми цю роботу й сьогодні. І я не втомлююся повторювати: націю визначає мова. Є мова, є нація. Нема мови, нема нації.

Конкурс 2023 року дуже відрізняється від усіх попередніх. Війна внесла в наше життя свої страшні корективи. Зруйновані міста і села. Обстріли ракетами. Переселенці. Вимушений виїзд тисяч і тисяч школярів за кордон. Реалії сучасної України. Але традиційно 9 листопада, у День української писемності і мови, XXIII Міжнародний конкурс з української мови ім. П. Яценка стартував і нині успішно завершився. Усвідомлюю, яка велика організаційна робота лягла на плечі працівників Інституту модернізації змісту освіти Міністерства освіти України і принагідно висловлюю їм подяку. Нагадаю, що конкурс відбувався дистанційно, а самі конкурсанти були як в Україні, так і за багато кілометрів від неї. Треба було зорганізувати всіх, аби одночасно були написані роботи, а потім так само одночасно були відправлені до журі. Так само дистанційно журі й перевіряло роботи. Нині дистанційно передаємо переможцям електронні версії дипломів і фінансову частину премії на банківські картки, а подарунки надсилаємо „Новою поштою“.

Особлива сторінка в конкурсі – військові. Точніше, ліцеїсти й студенти вищих навчальних військових закладів.

Свого часу це було дуже правильне

рішення: запросити як співорганізаторів конкурсу Міністерство оборони України, і з того часу тисячі військових змагалися щороку в конкурсі за звання найкращого знавця державної мови. Мабуть, це дуже символічно і не треба повторювати тезу про те, що Українська армія повинна говорити українською.

Впродовж багатьох років на заключних Святах рідної мови з нагоди завершення кожного чергового конкурсу глядачі дійства в столичному драматичному театрі ім. Івана Франка могли бачити і в залі, і на театральній сцені ліцеїстів Київського військового ліцею ім. Івана Богуня, а також студентів престижних вищих військових навчальних закладів України. До речі, XXI конкурс, який проходив у складних „ковідних“ умовах, ми розпочинали саме в ліцеї ім. І. Богуня і не дистанційно! Нас приймав начальник ліцею, Герой України, генерал-майор Ігор Гордійчук, який тоді повернувся важко поранений з АТО.

Як і в минулі роки, серед військових маємо чимало переможців. Перші, другі і треті місця у XXIII конкурсі здобули дев'ятеро. Переможцями стали троє ліцеїстів, а серед них Анастасія Білецька, яка виборола перше місце і отримуватиме Президентську стипендію. Президентську стипендію також отримуватиме Оксана Шворак, курсантка Національної академії сухопутних військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. До речі, найкращими серед вищих навчальних військових закладів стали представники Військового інституту Київського національного університету ім. Тараса Шевченка, Військового інституту телекомунікацій та інформатизації ім. Героїв Крут та Інституту Військово-морських сил Національного університету „Одеська морська академія“. Хочу наголосити, що військові змагалися не дистанційно, а традиційно, в аудиторіях.

Президентську стипендію отримуватимуть і школярі в номінації з 3-го по 11-ий класи, які вибороли перше місце. До речі, хочу нагадати, що цього року вперше – відповідно до Положення про конкурс – в кожній категорії на загальнонаціональному етапі журі визначило одного пере-

можця, який посів перше місце, двох переможців, які посіли друге місце, і трьох переможців, які посіли третє місце, в кожній номінації згідно з рейтингом результатів. Таким чином розширюється почесне коло переможців конкурсу. А вибирали найкращих із найкращих за роботами 806 переможців третього, обласного, етапу.

Те, що переможці отримуватимуть Президентську стипендію, – це вагомий державний підтримка української молоді, яка хоче знати мову. А отже, наголошую, це й підтримка самої державної мови! До речі, тих школярів, які вибороли перше місце і закінчують 9 і 11 класи закладів загальної середньої, професійної (професійно-технічної) освіти та плянують вступати до закладів фахової передвищої та вищої освіти, також треба підтримати, створивши їм пільгові умови при вступі. Тут я хочу підтримати Павла Гриценка, директора Інституту української мови НАНУ і голову журі конкурсу, який говорив про це на засіданні журі конкурсу. На мою думку, варто було б також державі відзначити вчителів української мови, які підготували переможців конкурсу. Не буду розшифровувати – відзнаки можуть бути різні. Для держави це невеликі витрати, а для громадської думки і піднесення престижу вчителів української мови та відзначення їхньої вагомості суспільно-корисної роботи це надзвичайно важливо.

Щороку в кожному конкурсі наші переможці отримували в подарунок – окрім премій – ще й бібліотечки важливих патріотичних книжок. Не був винятком і цей конкурс. Сьогодні, коли вся Україна збирає датки на підтримку нашої армії, на нашу перемогу, ми дякуємо нашим меценатам, які в таких складних умовах знаходять можливість підтримати не лише наших захисників, а й такий важливий національний проєкт як конкурс з української мови. Цього року переможці обласного і загальнонаціонального етапів мовного турніру також отримали сотні книжок.

Кожен меценат, який нині надає допомогу конкурсу з української мови, працює насамперед на майбутнє України. Хтось, можливо, скаже: є ж набагато важливіші потреби під час війни, на які меценати могли б давати кошти. Все це так, і ми також даємо кошти на нашу армію, але разом з тим ми добре усвідомлюємо, що мова – це також наша зброя у війні з московським агресором. Напевне, Росія завжди буде нашим вічним північним сусідом, якщо, звісно, не розпадеться на багато суверенних і незалежних країн, а отже, ризик агресії з її боку буде постійним. Аргументи у неї давні і добре знайомі нам: мовляв, „ми захищаємо

російськомовне населення в Україні“ і „Росія там, де російська мова“. Тому маємо вагому причину всіляко підтримувати українську мову навіть тоді, коли здається, що нині це не першочергово.

Говорячи сьогодні про найщедріших меценатів нашого конкурсу, хочу насамперед згадати Союз українців Австралії, який чи не з найперших років конкурсу підтримував його. Маємо список тих осередків СУА, які дали свої пожертви на XXIII конкурс: Союз українців – Новий Південний Велс, Союз українців Вікторії, Союз українців Південної Австралії, Крайова управа Союзу українців Австралії, Українська громада – Кабраматта-Ферфілд. Цього року до СУА приєдналася Фундація українознавчих студій в Австралії, яка також стала щедрим меценатом нашого мовного турніру. Наша особлива вдячність двом українцям – Любі Квасниці-Кей, голові Крайової управи СУА, та Валентині Домазар, її культосвітньому референту, які, усвідомлюючи важливість нашого патріотичного проєкту, всіляко його підтримують. До речі, минулого року Союз українців Австралії передав на потреби Збройних сил України 200 тис. грн.

Яке майбутнє нашого конкурсу? Уповноважений із захисту державної мови Тарас Кремень якось сказав, що „українська мова є і залишається маркером не тільки нашої свободи та ідентичності, а й сили“.

Дуже правильні слова! До речі, Т. Кремень – один із тих, хто всіляко підтримує наш конкурс як унікальний і важливий державницький проєкт і добре знає йому ціну.

А щодо конкурсу можемо сказати одне: він є і вже залишиться в історії України, бо ж він і сам уже частина цієї історії, як і люди, які стояли біля його витоків. А щодо майбутнього цього проєкту, після перемоги, то вірю, що ми ще матимемо не одне чудове Свято рідної мови на честь завершення кожного конкурсу в найпрестижніших столичних залах. А переможців конкурсу вітатимуть перші особи держави й імена цих переможців знатиме вся Україна, а саме дійство транслюватиметься всіма державними каналами. Принаймні так має бути.

Розмову записала Світлана Короненко-Слабошпицька

* * *

Восени, 9 листопада, у День української писемності і мови розпочнеться XXIV Міжнародний конкурс з української мови ім. Петра Яценка. Оголошуємо збір пожертв.

Кошти можна переказувати на рахунок UA303348510000000260 02125426 у Відділенні ПУМБ „РЦ В М. КИЇВ“. Міжнародний благодійний фонд „Ліга українських меценатів“, код 20069985.

Триває жорстокий...

(Закінчення зі стор. 1)

поранено п'ять медпрацівників.

Ворог атакував Харків п'ятьма „Шахедами“, зафіксовано влучання у триповерхову будівлю навчального закладу в Салтівському районі.

31 липня російські війська завдали по Кривому Рогу удару двома ракетами, поціливши в житлову багатопверхівку і навчальний заклад. Кількість потерпілих перевищила 80 осіб, серед них семеро дітей.

Через обстріли залишаються знеструмлені споживачі у Донецькій, Харківській, Херсонській, Запорізькій, Сумській, Чернігівській областях.

За останні два місяці Росія почала

створювати нові великі формування, щоб посилити свої сухопутні сили. До них належить 25-та загальновійськова армія. Про це повідомило Міністерство оборони Британії із посиланням на дані розвідки.

У розвідці зазначають, що після вторгнення в Україну Росія переважно використовувала мобілізованих резервістів для поповнення наявних формувань або у складі піхотних полків тероборони й рідко створювала нові загальновійськові формування як самодостатні сили. Винятком став 3-й армійський корпус, який загалом показав погані результати, йдеться у зведенні. Без великої хвилі обов'язкової мобілізації Росія навряд чи знайде достатньо нових військ, щоб забезпечити ресурсами навіть одну нову армію.

Російські війська нарощують присутність ракетноосіїв в Чорному морі та вивели на бойове чергування підводний і надводний ракетноосії. Загальний залп „Калібрів“ може сягати 12 ракет.

Укрінформ

Фонд родини Мигалів...

(Закінчення зі стор. 9)

чотири дні після вторгнення. Широка та потужна підтримка заклику в перші дні включала щедрі пожертви в розмірі 250 тис. дол. від Фонду родини Мигалів.

Загалом з лютого 2022 року в рамках спільного Гуманітарного заклику КУФ-КУК було надано понад 35 млн дол. надзвичайної гуманітарної

допомоги мільйонам українців, які постраждали від найбільшої гуманітарної кризи в Європі з часів Другої світової війни.

Від імені спільної ініціативи КУФ-КУК Державна служба з надзвичайних ситуацій України отримала 1,000 високоякісних професійних костюмів для пожежників, 1,000 комплектів захисних легінсів та тенісок, 2,000 балаклав, 1,000 рукавиць і таку саму кількість пар взуття.

Укрінформ

ARKA

Вишиванки, хустки, нитки,
тканина до вишивання, рушники,
коралі, пояси, кераміка, різьба

89 East 2nd St., New York, NY 10009

Tel.: 212-473-3550

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Фестиваль „Чорна вишиванка“

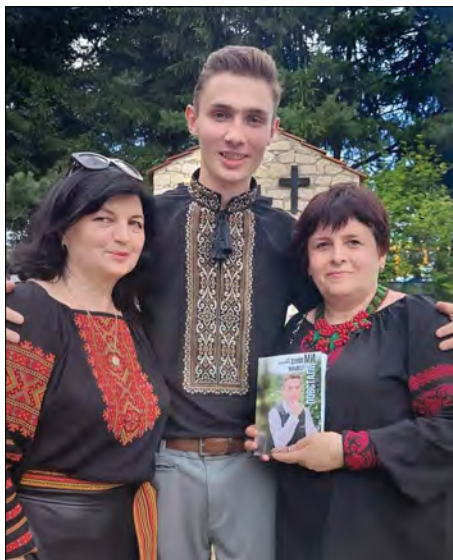
Михайло Михайлинин

БЕРЕЖАНИ. – На хуторі Кулеби, що на межі Тернопільської, Івано-Франківської та Львівської областей відбувся традиційний фестиваль „Чорна вишиванка“, організатором якого є нащадок і родич загиблих бійців, науковець Роман Лопушанський зі Львова. Піднесено, з патріотичним настроєм тут звучали стрілецькі, повстанські та народні пісні. Священики провели поминальну службу за молодими героями, які у 1941 році віддали найдорожче життя за Україну. У нерівному бою з більшовиками тут загинуло сім підпільників ОУН.

До меморіального пам'ятника пластуни з Рогатина принесли великий вінок з барвінку та квітів.

Фолкльорний народний колектив „Ровесниці“ з села Тишківці подарував вишиванку доньці легендарного головного командира УПА Романа Шухевича – Марії Шухевич. Вона подякувала учасникам заходу, що бережуть пам'ять про борців за волю України.

Величаво звучали патріотичні твори „Зродились ми великої години“, „Червона калина“ у виконанні оркестри Національної академії сухопут-

Поет і співак Ігор Данилейко з учасниками фестивалю.

них військ ім. гетьмана Петра Сагайдачного. Лавреат Всеукраїнських та міжнародних фестивалів Ігор Данилейко з Києва зворушив усіх власними поезіями та українськими піснями, він представив свою першу поетичну збірку „Ми духом вольності повстали“.

Бережанські волонтери разом з переселенцями на благодійній ярмарці зібрали понад 5 тис. грн для допомоги військовим.

Орден Франції вручили Оксані Забужко та Олегу Сенцову

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Письменницю й публіцистку Оксану Забужко та режисера і письменника, військовослужбовця Збройних сил України Олега Сенцова нагородили найвищою нагородою Франції – Орден Почесного легіону. Урочиста церемонія вручення відбулася у Національному заповіднику „Софія Київська“.

Орден Почесного легіону був заснований у 1802 році за прикладом лицарських орденів. Його присуджує президент за військові або цивільні

Олег Сенцов і Оксана Забужко отримали найвищу нагороду Франції. (Фото: „Софія Київська“)

заслуги. Минулого року орден вручили українській поетесі Ліні Костенко.

Зустрілася з дітьми у Дніпрі

Гостю з Японії зустрічають в одній зі шкіл. (Фото: ДніпроОВА)

ДНІПРО. – На Дніпропетровщину завітала 10-річна японська волонтерка Міраї Шіраїші. У Дніпрі гостя з Японії провела час разом із учнями однієї зі шкіл. Діти показали своє подвір'я із сакурами. Запросили на майстер-клас із Петриківського розпису. Разом малювали калину. Міраї навчила нових друзів робити журавликів у техніці оригамі.

„Я збирала гроші в Японії для постраждалих хлопчиків та дівчаток.

Хочу розповісти всьому світу про війну в Україні. Хочу, аби світ став безпечним місцем для дітей“, – наголосила юна волонтерка.

Біля багатоповерхівки у Дніпрі, куди влучила ворожа ракета, Міраї разом з українськими однолітками вшанувала пам'ять загиблих дітей.

Раніше японська волонтерка відвідала Миколаїв, аби зібрати дитячі історії про війну.

Укрінформ

Антиімперська шинель Чижевського

Світлана Орел

ОЛЕКСАНДРІЯ, Кіровоградська область. – У невеликому містечку Олександрія відкрився музей відомого мовознавця, філософа і славіста Дмитра Чижевського. Серед експонатів – фото гімназиста, юного Дмитра у шинелі, в якій той і відвідував місцеву гімназію. Це фото надихнуло педагога і краєзнавця Валерія Жванка на проєкт „Антиімперська шинель Чижевського“.

З його ініціативи волонтери Любов Мороз та Дмитро Ключев відтворили точну модель шинелі, в якій тепер позують тридцятього різного віку школярів Олександрії. Для них В. Жванко проводить екскурсії, розповідаючи про освітні традиції краю. Підсумком стане фотовиставка.

„У російській імперії гімназійна шинель, як і шкільна форма у радянський час, була панцирем, яка мала дисциплінувати імперську еліту. Ми тепер інші. Для нас вона – крила, що дозволяють піднятися над імперськими стереотипами“, – розповів В. Жванко.

Валерій Жванко під час екскурсії.

Після закінчення проєкту шинель передадуть у музей Дмитра Чижевського.

Акція вшанування...

(Закінчення зі стор. 1)

ти не мали наміру обмінювати та умисно стратили їх, щоб приховати тортури та жакливі умови утримання.

Акція пам'яті до роковин жахливо-го теракту відбулася 29 липня, на Майдані Незалежності столиці. Рідні та близькі вбитих підступним ворогом воїнів зібралися, аби запалити на знак пам'яті про них скорботні свіч-

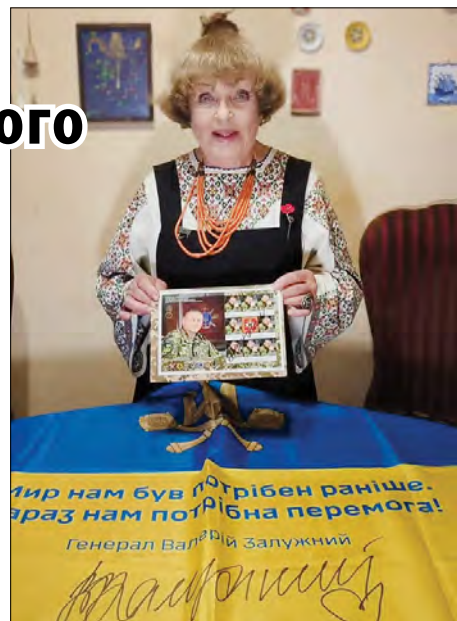
ки. Майдан на кілька годин перетворився на море з тремтливих вогнів свічок, синьо-жовтих і червоно-чорних прапорів та квітів, у яких тонули світлини захисників, котрих підступно стратила держава-терористка, хоча вони перебували під захистом міжнародних конвенцій.

Крім столиці, акції пам'яті пройшли у Вінниці, Хмельницькому, Тернополі, Франківську, Львові, Луцьку та інших містах країни, а також у Вроцлаві, Відні, Тель-Авіві.

Подарунки від Валерія Залужного

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – Головнокомандувач української армії Валерій Залужний відправив народній артистці Аді Роговцевій символічні подарунки. Артистка відома не лише ролями в кіно та театрі, а й системною допомогою, підтримкою військових на фронті. „Головнокомандувач подарував мені прапор зі своїм автографом, листівку з посланням і кепку з написом „Під захистом Залужного“. Тепер я справді під його захистом, і щаслива, що він привітав мене у липні, бо я липнева“, – зауважила акторка.

Ада Роговцева з подарунками.

Леся Коцюба...

(Закінчення зі стор. 6)

народного життя, їх знав Маркович. Знаю, що не перша Леся Йосипівна прийшла до такого висновку, але знаючи добре Марковича, не могла й мовчати. Але ж так склалась історія української літератури, і „Народні оповідання“ Марка Вовчка і сьогодні до болю хвилюють уважного і вдячного читача“.

Науковий працівник Ніжинського краєзнавчого музею ім. Івана Спаського Наталія Дмитренко побачила у фондах Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України листування викладача Гоголівського вишу Григорія Васильківського з Володимиром Даниловим – фолклористом і літературознавцем з Ніжина, який працював у Ленінграді й підтримував творчі стосунки з Лесею Коцюбою: „Леся Коцюба приїхала в Ніжин з Чернігова, років 35, гарної зовнішності, дружить з дружиною ректора Марка Повода, має сина Богдана, пише дисертацію“.

Близько 18 років роботи в Ніжинському педінституті знаменували розквіт викладацької, науково-дослідної, громадсько-політичної діяльності Лесі Коцюби. Її лекції з давньої української літератури, фолклору, мистецтвознавчі гуртки охоче відвідували студенти різних факультетів, а організовані нею екскурсійні поїздки Шевченківськими місцями, до пам'яток вітчизняної історії збирали численні громади небайдужих.

Лесі Коцюбі належить 20 публікацій, зокрема фундаментальні студії про життя й творчість О. Марковича. Можна тільки здогадуватись, як багато полишила вона ще неопублікованого.

Позбавлена права викладати, що становило суть її життя, цькована місцевою пресою, подвижниця згасла, як свіча, на 66-му році життя.

„Аби прояснити першопричини наглої згуби, згадаймо знаменні 1960-ті роки, – пише Григорій Аврахов, який працював у Ніжині деканом філологічного факультету. – Тоді довкола Лесі Йосипівни утворився доволі потужний осередок патріотів-україністів. Серед них були Іван Бровко, Олександр Жомнір, Іван Костенко, Володимир Крутивус, Володимир Литвинов, Дмитро Наливайко, Іван Шпаковський... Вони активно впливали на студентське життя, оновлення навчально-виховного процесу, залучення студентської громади до пізнання „нової хвилі“ літературно-мистецького

ренесансу. Щораз пафоснішими ставали дискусійні зустрічі з молодими, передусім київськими майстрами „нового слова“, які голосно заявили про себе. Особливо значущим був приїзд Миколи Вінграновського, Івана Драча, Євгена Гуцала, Бориса Олійника, Григора Тютюнника. Яскраве свято єднання душ викликало жорсткі репресивні заходи до учасників та організаторів дійства.

Бродильним ферментом став бунтівний трактат Івана Дзюби. Викривальне слово, якого вже не сподівалася почути знекровлена терорами Україна, захопило діячі рішучіше й наступально: світ має почути голос пробудженої до спротиву свідомої себе України. І нам пощастило здійснити неймовірне: ми передали цю працю за кордон. Конспіративні заходи спрацювали бездоганно – з нашого боку. Ніхто з утаємничених не споганився зрадою. Слабкою ланкою, на жаль, виявилися контрагенти зарубіжжя“.

Історія незаперечно свідчить: усі (або майже всі) конспіративні „проколи“ вчиняли кволодухі випадкові люди, які прагнули врятувати свій спокій і своє життя. Знову пошлюся на Г. Аврахова: „Коли Юрій Бача, літературознавець із Пряшева, перелякавшись за скоєне, виказав Івана Чендея, притиснутий гебістами відомий письменник, одводячи неправдиве звинувачення, назвав справжнього передавача фотокопійного тексту і навіть не зробив спроби хоч якось його попередити. Провинець, вважаючи, що його шантажують підозрою, довго відхрещувався, накликаючи додаткові звинувачення „воли“. Відпиратися стало марним, коли слідчі пред'явили письмове зізнання І.Чендея. Треба було спішно знайти іншу рятівну версію співучасті, що виглядала б вірогідною. На світанку засіяла гінця до Лесі Йосипівни. Мовляв, зневолений виказати її (іншого виходу нема!), просив „перерізати“ ланцюг подальших ловів співучасників посиленням на когось померлого.

І Леся Йосипівна зробила блискучий хід: вона засвідчила, що машинописний і фотокопійний текст, як і благословення на публікацію, дав їй професор П. Попов, професор Київського університету, помер у квітні 1971 року. Численну групу активних співучасників змови було врятовано! А над головою Лесі згромадилися зловісні хмари...

26 серпня 1974 року ректор Василь Горбач змусив Лесю Коцюбу подати заяву на звільнення „за власним бажанням“. На прохання видати характеристику для пошуків іншого місця роботи, він прописав сатанинський вердикт: „Тов. Коцюба О. Й. піддавалась різкій критиці на кафедрі, раді факультету та інституту за те, що вона мала та передала іншій особі ідейно шкідливий матеріал“. Керівник і вчений не посмів назвати філософсько-соціологічний документ, що побачив світ 1968 року в Мюнхені.

Замовчування епохального твору, мовби його не існувало зовсім, тривало довгі роки. КГБ продовжувало катувати „провинців“. До честі Лесі Коцюби всі допити, „очні ставки“, перехресні напосідання слідчих витримала предостойно, стійко стверджуючи непричетність Івана Дзюби до передачі трактату“.

У газеті „Літературна Україна“ 9 листопада 1973 року Іван Дзюба зро-

бив заяву про те, що його писанина „містила в собі глибоко помилкове розуміння ряду національних проблем, інтернаціональної природи нашого соціалістичного суспільства, перекинуто її трактувала і по суті була виступом проти національної політики партії“.

Оцю заяву автор трактату „Інтернаціоналізм чи русифікація?“ згадає в брошурі „Грані кристала“ виданій київським Товариством „Україна“ в 1976 році.

„Свого часу, в минулому, я припустився глибоко помилкових поглядів на певні аспекти цієї теми, на становище української національної культури і літератури, як і на національне питання взагалі, – кається Іван Дзюба. – Зрозумівши неспроможність і хибність тих поглядів, які на деякий час зробили мене в окремих питаннях мимовільним спільником українських буржуазних націоналістів, я піддав їх переглядові і свою остаточну відмову від них засвідчив“. І далі на 125 сторінках він намагається переконати нас у перевагах соціалістичної культури.

Уявляю, як тяжко йому було гвалтувати себе. А як почувалася після цього Леся Коцюба? Як і я сьогодні, вона, очевидно, запитувала саму себе: „Коли ж Іван Дзюба був правдивим?“ Вона ніяких публічних заяв не робила, жила одна в своїй квартирі-бібліотеці без роботи, без грошей, а часом і без хліба. Син мешкав окремо в іншому місті й надіятися на його підтримку вона не могла. Колишні колеги, котрі жили в цьому ж домі, у дворі мовчки обходили її.

Інші сусіди співчутливо розповідали: „Леся Йосипівна так кашляла, що ми через стіну чули“. Але не наважилися зайти і розпитати, чому вона кашляє. Не через душевну черствість, а зі страху втратити власне благополуччя. Серед них, очевидно, були й ті, які ще пам'ятали „чорні воронки“. Та й як було не боятися, коли у будинку жив „сексот“, який не приховував того, що слідкує за З. Чіплінською і її київською подругою тільки тому, що вони відвідують „буржуазну націоналістку“.

Згадає доктор філологічних наук проф. Павло Михед: „Я ніколи не був у колі друзів чи учнів Лесі Йосипівни, не слухав її лекцій, не складав іспитів. Зрештою, як на мене, не так багато було людей, котрі могли б похвалитися дружбою з нею (хіба що Віра Олійник); бо вела вона замкнений спосіб життя, особливо в останні роки, коли за нею пильно наглядало „недремлющее око“ ніжинських кафебістів. Про Лесю Йосипівну багато й шанобливо говорилося в студентському колі, особливо про її вимогливість. Вже викладачем сам переконався в цьому, бо став невольним свідком того, як вона поставила зятій боржниці „трійку“, а та почала дякувати, на що Леся Йосипівна гнівно обірвала: „Не треба мені дякувати!“ Коли ж та пішла, жбурнула „бігунці“ на стіл лекторської зі словами: „Це злочин! Ставити трійку за такі знання – це злочин!“ За цим – викладацький максималізм, висока вимогливість до себе і своїх учнів. Як далеко це від сьогоднішніх „новацій“, що сусідять з криміналом, але є прикрою повсякденністю. Який потужний крок на шляху „прогресу“ в стосунках викладача і студентів!“

Була ще одна історія, що дивувала і захоплювала: на практичних занят-

тях з фолклору Леся Коцюба співала зі студентами українські народні пісні. Коли все переговорили, вона запитувала: „А хто, дівчата, знає ось цю пісню?“ Починала наспівувати, а потім роздавала заготовлені списки слів: „Давайте тихенько-тихенько! Тільки тихенько!“

Суворі і невідступні Леся Йосипівна танула на очах – тим, либонь, і живилася її велика душа. Близьче я зазнаюмився з Лесею Йосипівною, коли почав працювати викладачем. Тоді перед лекціями і в перерві ми збиралися в „лекторській“ і обмінювалися новинами, дискутували. І я не раз переконувався: Леся Йосипівна була в курсі всіх подій, вона читала все, що було помічене критикою, або поголосом, хоч академічно і науково досліджувала історію літератури.

Зустрічалися ми на методологічних семінарах (читай – політзаняттях для викладачів). Це були спільні засідання літературних кафедр, на яких розглядалися питання політики партії в галузі літератури: чи то в історичному розрізі, чи то в сучасному. Пам'ятаю, обговорювався черговий опус Шамоти щось на зразок „Про історизм у літературі“, вів семінар Григорій Неділько. Хтось прочитав реферат, посипалися запитання, і ми з Олександром Ковальчуком теж поставили не дуже „зручні“ питання. Йшлося про критиковану в статті блискучу новелу Григора Тютюнника „Оддавали Катрю“. І доповідач, і особливо головуючий помітно занервували, закахикали, що викликало посмішку Лесі Йосипівни.

Після засідання вона підійшла до нас і поблажливо сказала: „Ви молоді – вам можна!“ Але з того часу вона пом'якшала до мене і, вітаючись, ми по-змовницьки посміхалися один одному.

А коли пішов поголос про участь ніжинців у розповсюдженні праці І. Дзюби „Інтернаціоналізм чи русифікація“, Леся Йосипівна взяла на себе основну провину, і її звільнили, а пенсію оформили лише через два роки. КГБ не залишало її в спокої, відслідковуючи всі пересування, зустрічі, телефонні розмови. Педінститут, особливо філологічний факультет, був місцем полювання цих „доблесних дзержинців“; саме тут можна було відзначитись і піти нагору кар'єрною драбиною до зірок на погонах і губернського привілля. Варто було лишень щось „накопати“ про „ворожу“, „підригну“ роботу націоналістів. Вони були головною їх ціллю.

Потрапивши в скруту, Леся Йосипівна почала продавати свою багату бібліотеку. Саме біля букіністичного відділу у книгарні на Гоголівській ми випадково зустрілися. Я запропонував купити більшість із того, що вона принесла. Пам'ятаю, це були окремі томи історії Соловйова, праці з історії української літератури і фольклору. Я сказав, що охоче куплю й інші видання. Вона запросила прийти на квартиру, попросила зателефонувати, а потім, ніби похопившись, уточнила: приходьте об одинадцятій, телефонувати не варто (не хотіла клопоту для мене). Це я зрозумів, коли зайшов у квартиру. Леся Йосипівна красномовно підняла подушку, яка лежала на телефоні, й шпурнула її туди знову, переконавшись, що я все зрозумів.

„Знайшли ворога!“ – зі злою іроні-

(Закінчення на стор. 17)

Друкарня
COMPUTOPRINT Corp.
 Established 1972
 Clifton, New Jersey
виконує друкарські роботи:

- книжки (в твердій і м'якій оправах)
- журнали (з експедицією, або без)
- канцелярські друки
- весільні запрошення (в укр. і англ. мовах)

Ваші замовлення виконуємо сумлінно, скоро і на час та з 40-літнім досвідом!
973-574-8800
Fax: 973-574-8887
 e-mail: computopr@aol.com

Леся Коцюба...

(Закінчення зі стор. 16)

єю сказала вона. Ми довго гомоніли про книги; було видно, що вона не хотіла з ними розлучатися. Я вибирав, показував, чи можна взяти ту або іншу, вона брала в руки і сама клала на мою купку. Так відбувався ритуал розставання. Вона шкодувала, що книги не потрібні її сину, який жив, здається, у Гомелі, так що туди їх забирати, зрозуміло, не збирався. Вона розповідала про захист своєї дисертації, ми обмінялися новинами.

Такими були мої нечисленні зустрічі з Лесею Йосипівною, непересічною людиною, залюбленою в українське слово, українську пісню, що й складало чи не головне в її житті. Залишилася добра пам'ять, а ще книги з автографом „Л. Коцюба“.

20 листопада 1976 року в газеті „Під прапором Леніна“ – ніжинському партійному органі, на останній сторінці з'явилася стаття „Під маскою добропорядності“. Державі захотілося парадно проїхати по немолодих жінці всією міццю своїх танків, як написала про себе Анна Ахматова. Автора, котрий заховався за псевдо І. Стоян, можливо знав редактор Григорій Зорка. А міг і не знати – такі тексти приносили в редакцію з відповідного органу й наказували публікувати. Аврахова і Коцюбу називали нікчемними людьми. По-більшовицькому маніпулюючи аргументами, цитуючи покайну заяву Дзюби, пересічному обивателю навіювали думку про них, як про осіб облудних і аморальних. І це випробу-

вання Леся Йосипівна витримала мужньо.

Я не хочу ділити героїв цієї історії на позитивних і негативних. Кожен з них зробив свій вибір: одні сповідували при цьому власну вигоду, інші – принципи. Я їм не суддя. Я думаю про моральну відповідальність кожного з нас за написане, сказане публічно.

Микола Лукаш, котрий залишив нам блискучі поетичні переклади з іноземних мов на українську, сказав, що може сісти в тюрму замість І. Дзюби. І цим позбавив себе улюбленої творчої роботи і буквально кусня хліба. Його колишні колеги часом запрошували його до себе в гості, аби підгодувати. У такий спосіб, вони вірогідно, очищували свою совість. Бо думали ж так як він, але сказати не змогли.

Іван Дзюба через публічне покайня зберіг себе для родини, для літератури. Я чула його виступ на Всесвітньому форумі українців 2001 року, коли він обережно, але аргументовано, говорив про важливість збереження української мови задля збереження нації. Його наукові розвідки – золоті злитки в історії української культури. Він дожив до належного пошанування в незалежній Україні і помер 2022 року.

Леся Коцюба померла 1987 року після інфаркту. Їй виповнилося 66. У довірливих розмовах із сусідкою, з колишніми колегами вона ніколи не пожалкувала про свій вчинок. Вона була правдивою в усьому, і за це залишилася в пам'яті людській.

„За чисте сумління Ви заплатили дванадцятьма роками таборів і

заслань. Що давало Вам сили?“ – запитала я в доктора філософських наук, поета, літератора, дисидента-шістдесятника Євгена Сверстюка під час його перебування в Ніжині.

„Це нелегко і легко. Десь у Довженка я прочитав: „У час великого болю і великої загрози єдине, що тримає мене – це чисте сумління“. Якщо ж говорити про силу, то її дає людині обов'язок. У Лесі Українки є: „Що дасть нам силу“ – і відповідь – „Хрест!“ Нести хрест до кінця – в цьому обов'язок і сила“.

„Тривкий прослід лишило героїство Лесі Йосипівни у громадсько-політичній історії України, – стверджує Григорій Аврахов. – Ми у великім, не сплаченим боргу перед особистістю крицевої вдачі.“

Нині одна з вулиць Ніжина названа на честь Лесі Коцюби, а 17 березня 2021 року, напередодні 100-літнього ювілею від дня народження героїчної жінки, на будинку на колишній вулиці Червоних партизанів, тепер Станіслава Прощенка, відкрито меморіальну дошку, що ушлявляє життєвий подвиг і жертвність видатної української дисидентки. 18 березня 2021 року в Ніжинському краєзнавчому музеї ім. Івана Спаського відкрилася виставка, присвячена життю та діяльності Л. Коцюби. Того ж дня в стінах Ніжинського вишу, якому вона присвятила багато років свого життя, відбулася Всеукраїнська наукова конференція „Жінка в боротьбі за Україну“, де головним чином ішлося саме про Л. Коцюбу.

На жаль, для більшості пересічних

громадян України ім'я Лесі Коцюби нині є невідомим. Тоталітарна влада в часи загальної русифікації не хотіла згадувати про героїзм цієї жінки, яка стала ініціаторкою та організаторкою передачі за кордон правдивої інформації про реальний стан української мови в радянській Україні. Тільки в незалежній українській державі ми мало-помалу дізнаємося про діяльність і подвиги справжніх героїв. Тільки зараз ми можемо дати справедливую оцінку їхній жертвності. Життя та вчинки Л. Коцюби заслуговують, щоб ми пам'ятали цю величну постать.

Центр гуманітарної співпраці з українською діаспорою разом з катедрою історії України Гоголівського вишу 2022 року підготували до друку збірник матеріалів, що вперше в Україні ґрунтовно досліджує важливі в нашій історії події 1960-их років. Книга розрахована як на фахівців-істориків, так і на широкі коло зацікавлених читачів, яким не байдуже минуле нашої Батьківщини, історія боротьби за збереження української мови та культури в умовах радянського тоталітаризму. Її видавничі собівартість становить 1,100 євро. Просимо всіх небайдужих українців у світі підтримати фінансово наш проєкт. Наша адреса: diaspora@ndu.edu.ua.

Імена добровольців будуть опубліковані в книзі.

Надія Онищенко, директорка Центру гуманітарної співпраці з українською діаспорою Ніжинського державного університету ім. Миколи Гоголя.

На фронті настає...

(Закінчення зі стор. 5)

не технічні, а політичні причини. Ці літаки в кращому разі прибудуть до України лише наприкінці 2023 року. Американські танки Abrams, судячи з останніх повідомлень, прибудуть до України у вересні і теоретично ще можуть бути використані у нинішньому контрнаступі. Але що заважало поставити „Абрамси“ хоча б на місяць раніше?

Досі не вирішено питання з постачанням Україні далекобійних американських ракет ATACMS, які наприкінці цього року почнуть поступово знімати з озброєння, тобто їхнє відправлення в Україну ніяк не підірве боєздатність американських збройних сил. Аналогічно в Німеччині на заклик низки партій, у тому числі тих, що входять до правлячої коаліції, надати далекобійні німецько-шведські ракети Taurus класу „повітря – земля“, що мають дальність до 500 кілометрів, уряд Олафа Шольца досі відповідає негативно. Адже з 600 ракет, що є у Бундесверу, цього типу 450 в даний час виведені з експлуатації, але можуть бути модернізовані для експорту. Аналогічні британські та французькі ракети України вже поставлені.

Також досі не прибули в Україну нові батареї Patriot та SAMP/T, за допомогою яких можна було б закрити небо над більшістю українських міст від російських ракет. Як бачимо, США та Німеччина перетворюються на головне гальмо нарощування військової допомоги Україні.

Тим часом стався, зважаючи на все, пляновий витік інформації про те, що кілька відставних високопосадовців продовжили секретні переговори з чинними представниками російського зовнішньополітичного відомства та спецслужб. The Moscow Times пише, що в ході цих переговорів США нібито „запропонували Кремлю повторно провести голосування у Донецькій, Луганській, Запорізькій та Херсонській областях України, щоб з'ясувати справжні побажання їхніх мешканців – чи хочуть вони жити у складі РФ“. А також що „США готові конструктивно працювати із занепокоєннями Росії щодо національної безпеки“, читай – не пускати Україну в НАТО.

Нові фейкові референдуми означали б фактичну капітуляцію України та Заходу. Витік інформації про подібну дику пропозицію, мабуть, покликаний чинити тиск на Україну, щоб спонукати її до якогось компромісу – можливо, за корейським варіантом. Ймовірно, зараз Байден і Шольц

намагаються вирішити в принципі нерозв'язне, по суті, шизофренічне завдання: як зробити так, щоб у війні перемогла Україна, але Росія при цьому не програла.

Можливо, спочатку західні лідери розраховували, що Україна зможе перемогти без ATACMS та F-16, якщо їй буде поставлено кілька десятків сучасних західних танків та достатню кількість артилерійських боєприпасів. Але тепер з'ясувалося, що нові танки поки що на полі бою погоди не роблять. А зробити таку кількість снарядів, щоб ЗСУ хоча б зрівнялися за цим показником із російською армією, ВПК США та їхніх союзників у найближчі місяці не зможуть. Ось і виходить, що без далекобійних ракет та сучасних літаків не обійтись. Думаю, що, зрештою, і ATACMS, і F-16 в Україні з'являться. Тільки за їхньою допомогою ЗСУ доведеться спершу відбивати російський наступ, який швидше за все піде цієї зими.

Найближчі місяці є критично важливими. З нового року у США розпочнеться активна фаза президентської кампанії. Дональд Трамп, ймо-

вірний кандидат у президенти, вже закликав республіканців у Палаті представників заблюкувати військову допомогу Україні доти, доки не розпочато офіційне розслідування корупційних зв'язків сина президента Байдена. Можна не сумніватися, що під час президентських переговорів питання допомоги Україні все більше використовуватиметься як засіб політичної боротьби.

А в Польщі наприкінці цього року мають відбутися парламентські вибори, на яких, швидше за все, жодна партія не отримає більшості. Дві найбільші партії країни – правляча „Право та справедливість“ та опозиційна „Громадянська платформа“ – єдині з питання необхідності максимальної підтримки України. Але спільно правити вони не зможуть через гострі протиріччя з інших питань. А в інших варіантах коаліції ймовірно участь третьою за популярністю партії „Конфедерація“, яка, серед іншого, виступає за скорочення допомоги Україні.

Ціна сумнівів і зволікань винятково висока.

МАРІЯ ДРИЧ
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
MARIA DRICH
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
2200 Route 10, Parsippany, NJ 07054
Tel.: 973-292-9800 ext. 3035
e-mail: mdrich@unainc.org

ХРИСТИНА БРОДИН
Ліцензований Продавець
Страховання Життя
CHRISTINE BRODYN
Licensed Life Insurance Agent
Ukrainian National Assn., Inc.
187 Henshaw Ave.
Springfield, NJ 07081
Tel.: 973-376-1347

**ПАЧКИ, АВТОМОБІЛІ
ТА КОНТЕЙНЕРИ
В УКРАЇНУ**
Туристичні послуги: авіаквитки в Україну та інші країни • Пересилка пакунків, автомобілів та контейнерів в Україну та інші країни світу • Українські та європейські компакт-диски • Українські сувеніри та хустки

ROSELLE, NJ 645 W 1st Ave. Tel.: 908-241-2190 888-336-4776	CLIFTON, NJ 565 Clifton Ave. Tel.: 973-916-1543	PHILADELPHIA, PA 1916 Welsh Rd., Unit 3 Tel.: 215-969-4986 215-728-6040
--	--	---

ЖИТТЯ ГРОМАДИ

Літня школа англійської мови для переселенців

ФІЛЯДЕЛЬФІЯ. – 10-21 липня у Філядельфії працювала благодійна літня школа англійської мови для старшокласників-переселенців. Організатором та головним спонсором програми стало Релігійне товариство українців католиків „Свята Софія“ США (ТСС А). Проєкт, що його створено після анексії Криму та частини Донбасу, був початково призначений для дітей з родин учасників АТО, переселенців, дітей-сиріт та семінаристів духовних семінарій УГКЦ і в 2015-2019 роках відбувався в Музейно-меморіальному комплексі „Рідна хата“ ім. Патріярха Йосифа Сліпого в селі Заздрість, на Тернопільщині. Під час пандемії в 2020 та 2021 рр. заняття відбувалися в онлайн-режимі. За цей час у програмі взяли участь понад 140 юнаків та дівчат. Цьогоріч Товариство огорнуло своєю увагою вимушено переміщених підлітків, які прибули до США внаслідок війни в Україні.

Протягом двох тижнів 23 учасники програми віком від 11 до 17 років з різних областей вивчали англійську мову на початковому, базовому та середньому рівнях. Лекції, які відбувалися в Духовному центрі сс. Василіянок у Дженкінтавні, вели кваліфіковані викладачі Дора Винницька, Галина Козак, Оля Микулаєвич та Ірина Іванкович. Цілоденна програма дня передбачала багатопланові заняття з граматики, розмовної мови, читання, розуміння зі слуху, адаптованої літератури.

У благодійній літній школі англійської мови для старшокласників-переселенців. (Фото: Галина Василюця)

Навчання складалося із трьох ранішніх та одного пополудневого бльоків і включало перегляд та обговорення кінофільмів. Для урізноманітнення програми організатори передбачили додаткові заняття: семінар з основ бюджетування та менеджменту фінансів, який провели працівники Української кредитівки „Самопоміч“ у Філядельфії Анатолій Мурха і Наталя Садова; презентації казок Андрія та Люби Чорнодольських; класи з виготовлення намиста і вервиць для ЗСУ; екскурсія до Музею української спадщини при Манорколеджі; презентації про англомов-

ний світ, які учасники готували під керівництвом американських ровесників українського походження Дениса Баранова, Владислава Нестора та Юліани Держко. Навчальний процес відбувався не лише за традиційним методом підручника, але й за допомогою ігрових та мультимедійних занять зі застосуванням новітніх технологій. Учасники програми мали неповторну нагоду спілкуватися живою англійською мовою, пізнати американську історію, культуру й традиції. Організатори подбали й про духовний вимір: в програмі школи, яка традиційно є екуменічною,

були ранішні та вечірні молитви, а також молитва на Вервиці.

„Цей проєкт, що його ТСС А ініціювало 2015 року в Україні з думкою про дітей з родин учасників та загиблих в АТО, біженців, сиріт та семінаристів духовних семінарій УГКЦ, сьогодні має своє продовження для нашої молоді, яка в результаті війни опинилася на американському континенті і зараз адаптується до нових обставин життя й навчання. Інвестиція у молоде покоління – це запорука майбутнього українського

(Закінчення на стор. 12)

EFFECTIVE 04/03/2023

CHECK OUT UNA'S NEW ANNUITY RATES

AND REACH YOUR RETIREMENT GOALS!

NEW
 MULTI-YEAR
 GUARANTEED
 ANNUITY (MYGA)

4.25% 3-YEAR MYGA

4.50%* 5 YEAR
2ND YEAR 4.00%

4.75%* 7 YEAR
2ND YEAR 4.00%

5.25%* 9 YEAR
2ND YEAR 4.50%
3RD YEAR 4.00%

*FIRST YEAR RATE.

MINIMUM GUARANTEED RATE 2%.
 RATES SUBJECT TO CHANGE.
 NOT AVAILABLE IN ALL STATES.

UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, INC.
 2200 ROUTE 10, PARSIPPANY, NJ 07054 • WWW.UNAINC.ORG • 800.253.9862

STAND WITH UKRAINE

ПОДІЇ В УКРАЇНІ

Відкриття барельєфу на честь Миколи Борецького

Георгій Лук'янчук

КИЇВ. – 22 липня у столиці освятили та урочисто відкрили меморіальний барельєф на честь очільника українського церковного визвольного руху Миколи Борецького. Він народився 19 грудня 1879 року в місті Сарни в родині священика. Походив з родини нащадків київського Митрополита Йова Борецького (1560-1631). У 1901 році закінчив Київську духовну семінарію та педагогічні курси у Харкові. У 1904 році був висвячений на священика та служив в парафіях у селі Коханівці, у містах Жмеринки та Гайсині на Вінниччині. З осені 1914 року перебував на фронтах Першої світової війни – служив капеляном 250-го піхотного полку, а разом з тим і благочинним 65-ої дивізії російської імператорської армії. Після повернення з фронту навесні 1917 року М. Борецький став настоятелем Миколаївського собору в Гайсині й невдовзі був обраний головою міської ради, поринувши у вир визвольних змагань. Влітку 1921 року, переслідуваний радянською владою, о. Микола оголосив про свою приналежність до щойно створеної Української автокефальної православної церкви. На Другому Всеукраїнському православному соборі в жовтні 1927 року єпископа Гайсинського М. Борецького обрано на Митрополита Київського і всієї України замість Василя Липківського, усунутого з посади радянською владою.

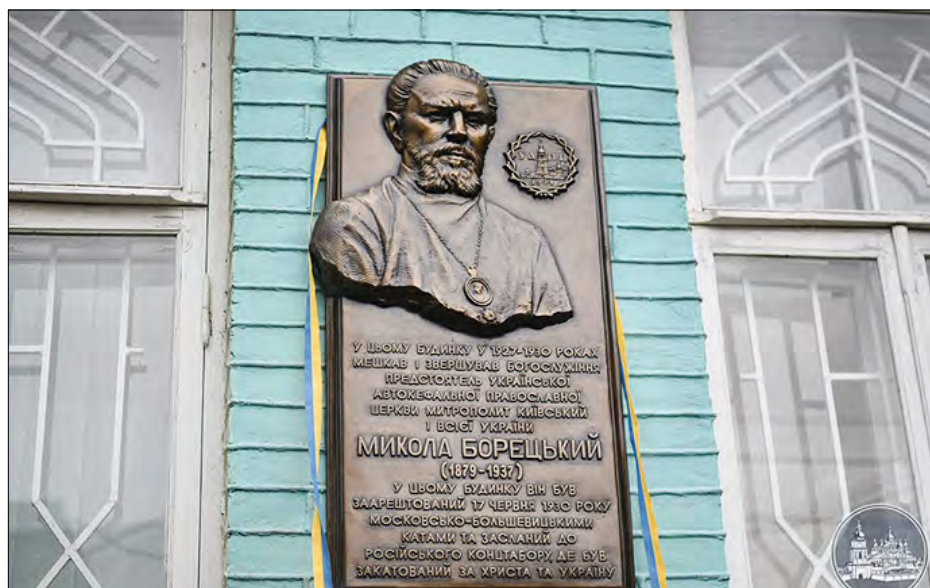
Барельєф відкрито на стіні будинку,

в якому в 1927-1930 роках мешкав митрополит. У ньому предстоятель звершував підпільні богослужіння, а радянські карателі з НКВД встановили за цим будинком цілодобовий нагляд. Саме тут 17 червня 1930 року вони заарештували митрополита, якому було висунуте обвинувачення в тому, що він, «використовуючи своє становище митрополита автокефальної Церкви, проводив протягом 1929 й початку 1930 року антирадянську роботу, що полягала в систематичних виступах його з церковної кафедри Софіївської церкви Києва за контрреволюційними промовами, що виховували людину в антирадянському дусі».

М.Борецького перевезли до Москви, а згодом до Ярославля, де він тяжко захворів. Відмовившись підписати заяву до Папи Римського про відсутність у Радянському союзі переслідувань за релігійною ознакою, він був доведений тортурами до божевілья та невдовзі переведений до Соловецького табору, а згодом до психіатричної лікарні, де його закатували в 1937 році.

Встановлення барельєфа Митрополита Київського і всієї України М. Борецького ініціював речник Генерального штабу Збройних сил України, відомий український історик, краєзнавець і громадський діяч Андрій Ковальов. Автором барельєфа є український скульптор Олександр Михайлицький.

Освячення барельєфа з благословення Митрополита Київського і всієї України Епіфанія очолив Архи-

Барельєф на честь Миколи Борецького

єпископ Вишгородський Агапіт (Гуменюк), намісник Михайлівського Золотоверхого монастиря. Музичний супровід події забезпечив сержант Збройних сил України, народний артист України, лавреат Шевченківської премії за 2022 рік Тарас Компаніченко.

Участь у події взяли військові, духовенство, а також провідні українські історики, які досліджують історію українського церковно-визвольного руху. Зокрема, онук митрополита УАПЦ В. Липківського

Костянтин Липківський, доктори історичних наук Арсен Зінченко, Ірина Преловська, Ігор Гирич, голова Київської обласної організації Національної спілки краєзнавців України Григорій Савченко, голова наглядової ради благодійного фонду „Героїка“ Ростислав Мартинюк та інші. Більшість із них були нагороджені на заході пам'ятною відзнакою „За збереження пам'яті про український церковно-визвольний рух“. Вручали нагороди Андрій Ковальов та Архiepіскоп Агапіт.

Поль Манандіс...

(Закінчення зі стор. 9)

вість допомогти. З того часу, як я записав пісню „Лелеки“, присвячену захисникам України, у мене з'явилась велика кількість друзів серед військових, а з початку великої війни, коли пісня набула особливого значення і популярності, їх кількість лише зростає. Підтримую з ними всіма тісними контактами, і тому ще важче, коли вони гинуть. Тому саме перше, що я зробив, це організував 10,000 бронжилетів найвищого ступеню захисту, адже кожне врятоване життя має значення. Часом до мене звертаються з невеликими проханнями: форма, берці, каски, дрони, тепловізори. Допмагаю цими тактичними засобами також. На рахунок вже понад 200 дронів, 50 тепловізорів. Це дає мені повноцінне відчуття причетності, допомагає пережити біль численних втрат”

У мистця є кілька творчих проєктів, і він працює над майбутніми. Ідей багато, творчі пляни присутні завжди, адже інформаційний фронт такий же важливий як і бойовий. І перемоги тут не менш важливі. В них – бачення та розуміння світом трагедії, що відбувається в Україні, шляхи

перемоги. Ще в першому альбомі, який мав назву „Мій рай“ Поль визначив своє ставлення до України і завдання розповісти світові про Україну.

„Роблю аранжування, записи, редагування, пишу музику і тексти. Україна дала мені таку можливість, а головне – поштовх, ідею. Щоб не лише світ побачив красу нашої землі, а й українці також відчували гордість. І це вже відбувається. – говорить Поль. – Бачу це в коментарях до моїх пісень, чую в словах вдячності. Це надихає, дає нові сили, нові ідеї. В проєкті – пісні українською, французькою, італійською та англійською мовами. Найкраще зі світової музики. А у відеоряді є і буде Україна, її краса, сила. І биль... Зараз усі творчі сили в проєкті вкладаю в нашу перемогу. Вдячний всім українцям, що ви є найкращою нацією у світі. Переможуть наші традиції, мова, національна ідея, людяність, віра і сила духу! Разом переможемо!“

П. Манандіс співак, автор, композитор народився в Бельгії, в родині сицилійця і французьки 1986 року. Здобув музичну освіту, співав у класичних французьких мюзиклах, гастролював різними країнами світу. З 2015 року живе та працює в Україні.

Митрополит Василь Липківський та його майбутній наступник Микола Борецький.

UNION FUNERAL HOME LYTWYN & GRILLO

UKRAINIAN FUNERAL DIRECTORS
Nicholas J. Grillo, Manager

AIR CONDITIONED ROOMS

Обслуга ЩИРА і СЕРДЕЧНА

Our services are available
anywhere in New Jersey.

Також займаємося похоронами
на цвинтарі в С. Бавнд Бруку
і перенесенням тлінних останків
з різних країн світу.

UNION FUNERAL HOME

1600 Stuyvesant Ave (corner of Stanley Terr.)
UNION, NJ 07083

908-964-4222

www.unionfuneralhome.com

ПЕТРО ЯРЕМА

УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

Займається похоронами
в **BRONX, BROOKLYN,**
NEW YORK і околицях

ДАНИЛО БУЗЕТА – директор
Родина **ДМИТРИК**

Peter Jarema Funeral Home, Inc.

129 EAST 7th STREET

NEW YORK, N. Y. 10009

(212) 674-2568

KULINSKI MEMORIALS

809 SOUTH MAIN STREET • MANVILLE, NJ 08835

Tel. 800-458-5467 • 908-722-3130 • Fax 908-253-0027

KulinskiMemorials@msn.com • KulinskiMemorials.com

- Служить українській громаді понад 60 років
- Понад 40 кольорів граніту до вибору
- Гравюри на замовлення
- Консультації вдома за домовленням
- Обслуговує клієнтів у трьох штатах (NJ, NY, PA)
- 5 хвилин від Українського цвинтаря св. Андрія у С. Бавнд-Бруку, Н. Дж.

Отримайте 0,25% знижки на кредит на легковий або вантажний автомобіль, якщо у вас є іпотека в ФКК СУМА!

На честь 25-річчя нашого відділення в Стемфорді

Члени всіх наших відділень можуть скористатися цією пропозицією.*

Відскануйте
QR для
найновішої
інформації

Зателефонуйте нам або надішліть
SMS 914.220.4900
або надішліть нам електронний
лист на адресу loans@sumafcu.org
www.sumafcu.org

Main Office:
125 Corporate Blvd.
Yonkers, NY 10701
P: 914.220.4900
F: 914.220.4090
SUMAFCU NMLS# 527694

Spring Valley, NY branch:
16 Twin Ave.
Spring Valley, NY 10977
P: 845.356.0087
F: 845.356.5335

Stamford, CT branch:
39 Clovelly Rd.
Stamford, CT 06902
P: 203.969.0498
F: 203.316.8246

New Haven, CT branch:
555 George St.
New Haven, CT 06511
P: 203.785.8805
F: 203.785.8677

* Eligible applicants must be members and have a mortgage in good standing with SUMA FCU. Promotion only applies to new and used auto or truck loans. Please note: This promotion only applies to new applications. It does not apply to any current auto or truck loans prior to the start of the promotional period (7/17/23). Promotion ends 9/30/23. Restrictions or limitations may apply.

Contact the SUMA FCU loan department for any questions or to apply.

